

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD február 23.

53. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 3-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Az erdélyi példa

Pénteken tartották meg Romániában a községi választásokat és még mindig nem érkezett hivatalos jelentés, amely a mandátumok csoportosításával tiszta képet nyújtana a választások eredményéről. Annyi azonban már a rendelkezésre álló adatok alapján kétségtelenül megállapítható, hogy Erdélyben a magyarság támogatása folytán a kormánylista győzött, míg a regátban, ahol nincsenek nemzetiségi tömegek, az ellenzék jutott többségbe.

A küzdelemnek az a része tehát, amely a kisebbségi magyarságot elsősorban érdekli, eldőlt. Az erdélyi magyarok zárt sorokban követték vezéreiket, akik a fajtestvéreik számára kikötött jogok ellenében csatlakoztak a kormány politikájához és vállalkoztak arra, hogy pártjukat felsorakoztatják a liberálisok téborának megerősítésére. A politikában nincs szentimentalizmus. Akár mennyi atrocitást követett el a liberálistáji kormányzat a magyarság ellen, a paktum megkötésénél fátyolt vetettek a múltra és Ugronék habozás nélkül Bratianu mellé állottak az ellenzéki pártokkal szemben, amelyek mind a teljes kisebbségi jogok álláspontjára helyezkedtek. Az ellenzék az ígéretek földjét mutogatja, a kormány azonban a tényleges hatalom ostarát suhogtatja. Ha a kormány leteszi az ostort, amelylyel már annyi sebet hasított a magyar kisebbség hátán és kalácsot kínál, konkrét jogokat ajánl fel a szavazatok viszontszolgáltatása fejében, akkor a kisebbség vezetői nem zárkozhatnak el a kedvező alkalom elől.

Ez a megfontolás irányította az erdélyi magyar párt vezéreit, amikor az illuzóriusnak bizonyult csucsai paktum felmondásával sokkal realisabb meggyőződést hoztak létre és tömegeiket áterelték a kormány oldalára. A súlyos kockázatokkal és üdözöttséssel járó kuruckodás helyett a kevésbé tetszetős, de jogokat gyümölcsöző mameluksságot jelölték ki népük politikai magatartásul és a községi választások eddig ismert eredményei tanúsítják, hogy az erdélyi magyarság engedelmesen alávetette magát ennek az utasításnak.

Felvetődik a kérdés, hogy ha a román liberális-párt megbukik és az ellenzék kerül kormányra, nem fog-e súlyosbodni a megbukott kormányzópárttal szövetséget magyarság helyzete. Ám ha ilyen aggodalmak visszatartásának egy kisebbséget attól, hogy a pártok harcába belekegyedjék, akkor önmagát fosztaná meg az erőfelfejtés lehetőségétől és bár-

hoztatná az elhanyagolható tényező szerepére. Viszont az a semmiféle nehézségtől vissza nem riadó aktivitás és rugalmasság, amellyel egy nemzeti kisebbség a maga politikai súlyát, a változó viszonyokhoz alkalmazkodva, értékesíti, olyan faktorrá állandósul, amelylyel minden kormánynak komolyan számot kell vetnie, különösen ha erős ellenzéki ostromnak van

Az erdélyi magyarság megmutatta, hogy a *do ut des* politikáját okosan és becsületesen állja. Mint egy ember, teljesítette azt a kötelezettséget, amelyet nevében a vezérei vállaltak, hogy a kormánytól a kisebbségi jogok megvalósítását kieszközöljék. Ekkora öntudatosságot és fegyelmezettséget nem hagyhat figyelmen kívül és nem hívhat ki maga ellen

egyetlenegy kormány sem, ha csak a faji többségből nem tesz szert megsemmisítő majoritásra, amire Romániában semmi kilátás sincs.

A jugoszláviai magyarságnak, valamint azoknak a hatalmi tényezőknél, akik a magyarság politikai támogatására igényt tartanak, bőséges tanulságokat rejt magában az erdélyi példa.

Pellegrinetti nuncius elégedetlen Nincsic parlamentari nyilatkozatával

A nuncius írásbeli elégtételt kér Radics kijelentései miatt — A Pellegrinetti-affér és Sztojadinovic pénzügyminiszter hazatérése a politikai érdeklődés előterében

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlés költségvetési vitájában a pártok vezérszónokai már elmondották beszédüket és a következő üléseken már a második garnitúra szónoklataira kerül sor. Az érdeklődés emiatt a parlament ülései iránt meglehetősen leszökent.

Hétfőn a minisztertanács nem tartott ülést, a pártok közül pedig csak a demokraták főbizottsága ülésezett, de ezen az ülésen zárólag belső párt szervezeti ügyekről tárgyaltak. A radikális klub ülését szerdára halasztották, mert a képviselők egy része megjelenik a noviszadi Miletics-ünnepélyen. Audiencián senki sem volt az udvarnál és így a hét első napja teljes politikai szélcsendet ígért,

de a késő délutáni órákban váratlan élenkséget okozott az a hír, hogy

monsignore Pellegrinetti pápai nuncius nem tartja megfelelő elégtételnek Nincsic parlamentari beszédét.

A Pellegrinetti-affért, amely kellemetlen helyzetet teremtett a kormány számára, Nincsic beszédével általában elintézettnek tekintették, hiszen a külügyminiszter a legteljesebb nyilvánosság előtt, a nemzetgyűlés ülésén szolgáltatott elégtételt. Épen emiatt keltett nagy feltűnést az a hír, hogy

Pellegrinetti nuncius egy külföldi újságíró előtt kijelentette, hogy Nincsic beszéde az ő számára nem elégtétel, mert ő írás-

beli jegyzéket nyújtott át a külügyminiszternek és így elvárhatja, hogy Nincsic is írásban válaszoljon neki.

A Pellegrinetti-affér mellett Sztojadinovic Milán pénzügyminiszter hazatéréséről tárgyalnak sokat parlamentari körökben. A pénzügyminiszter visszaérése nemcsak a Sztojadinovic—Radics-affér elintézését teszi aktuálissá, hanem Sztojadinovicnak a radikálisklubban elhangzott vádakra is válaszolnia kell.

Pasic miniszterelnököt hétfőn délután meglátogatták Szlanofevics Aca és Zsivkovic Ljuba, később pedig Gyuricsics igazságügyminiszter kereste fel Pasicot és hosszasan tanácskozott vele a tárcája körébe vágó ügyekről.

Seregszemlét tartott a német Birodalmi Lobogó

A birodalmi gyűlés elnökének beszéde a reakció ellen — Németországban a reakciónak csak lábujjhegyen szabad járnia

Hamburgból jelentik: Vasárnap reggel zeneszóval vonult föl a lakosság sorfala között a Birodalmi Lobogó valamennyi szervezete a Sagebiel csarnokába, amely fekete-piros-arany zászlókkal és Hamburg városának zászlóival volt díszítve. Dr. Petersen Károly főpolgármester üdvözölte a város nevében és Eisenbart szenátor a törvényhozás nevében a Birodalmi Lobogó tagjait, köztük a német-osztrák védelmi szövetség öt-száz kiküldöttjét. Mindketten azt hangoztatták, hogy remélhetőleg nemsokára eljön az idő, amikor a milliárdnyi német-osztrák testvér a nagy német nemzetben és a nagy német nemzeti köztársaságban egyesülni fog.

Az ünnepi beszédet Hürsing elnök mondta. Rámutatott arra, hogy Ebert Frigyes, a német birodalmi köztársaság első elnökét, néppriüllök gyászolták s halála

után a reakció föllélegzett, hogy életrekelhet, mert Hindenburg tábornagyot a maga emberének tartotta. Mikor azonban a birodalmi köztársaság új elnöke letette az esküt a weimari alkotmányra, a jobboldali pártok nemcsak elejtették, hanem becsümtették és szégyenletes módon kezdtek ellene intrikálni.

A köztársaság hívei az első naptól kezdve biztak Hindenburgban és a köztársaság első tisztviselőjét megillető tisztelettel vették körül.

A múlt évi alkotmányünnep, amelyen a köztársaság milliárdnyi hívei vonultak föl, bebizonyította, hogy a reakciónak csak lábujjhegyen szabad járnia.

Zugó éljenzés fogadta a szónoki emelvényen Löbe birodalmi gyűlési elnököt, aki az ifjuságról beszélt, amelyet a reakció által hirdettet-

hamis ideálok rossz utra vezettek. Elkápráztatták a német ifjuságot a régi fejedelmek fényének csillogtatásával, azt hazudták az ifjuságnak, hogy az uralkodók szerették meg a népnek a haladást és a boldogulást, holott azt épen ellenük kellett kiküzdeni és a fejedelmek fosztották meg a szabadságharc hőseit vérük hullatásának jutalmától.

Elmult az idő, amikor elég volt a védekezés, most már támadásba kell átmenni a reakció ellen.

Az ünnep azzal végződött, hogy a Birodalmi Lobogó osztagai, számszerint mintegy 130.000 ember felvonult a lübecki kapu előtt elterülő, körülbelül 24.000 négyzetméternyi térségre és fekete-piros-arany zászlók alatt díszmenet volt, amely több mint két óráig tartott.

Miletics-ünnep Noviszadon

A kiszélesített tanács kedden
díszközgyűlést tart

Noviszad város kiszélesített tanácsa kedden délelőtt tíz órakor díszközgyűlést tart dr. *Miletics Szvetozár* születésének századik évfordulója alkalmából. A díszközgyűlésen a Vajdaság minden városa, községe és kulturintézménye képviselve lesz. Az ünnepi szónoklatot *Klicin Mita*, a noviszadi újságitró-szekció elnöke tartja.

A díszközgyűlés után az ünnepi közönség átvonul a székesegyházba, ahol *Csinics Irenej dr.* püspök fényes papi segédlettel rekviemet mond. Noviszad összes üzletei délelőtt tíztől tízenegy óráig zárva lesznek.

Az emlékünnepre Noviszadra érkeznek *Miletics Szvetozár* gyermekei: *Miletics Szlavko dr.* közegészségügyi miniszter és huga, özvegy *Tomics Jásóné, Alekszijevice Mita* beogradi főispán, a B. B. B. ügyosztály főnöke és *Popovics Máté*, a radikális klub egyik alelnöke hétfőn elutaztak Noviszadra. Kedden több mint harminc képviselő utazik a Miletics-emlékünnepre, amelyen a kormányt *Trifunovics Misa* vallásügyi miniszter fogja képviselni. Résztvesz az ünnepségen *Miletics Krszta* közlekedési miniszter is. A Radics-párt részéről dr. *Pernar Iván* és *Bacsinics Rude* utaznak el Noviszadra, míg a radikálispartot hivatalosan *Zsivkovic Ljuba* elnök és *Dragovics Milán* alelnök fogják képviselni.

Az országos emlékünnepet előkészítő nagy agitációs bizottság a keddi díszközgyűlés alkalmából felhívást bocsát ki, amely *Miletics Szvetozár* történelmi érdemeit méltatja és a centenáriumi ünnepségek programját ismerteti.

Meggyilkoltak egy pincért Zemun főuccáján

Vetélytársak halálos küzdelme

Zemunból jelentik: Zemun legforgalmasabb utvonala, a *Kralj Alekszandrova-uccán* hétfőn délelőtt véres esemény játszódott le. *Misiracsák Jövő* zemuni pincér mellbeszurta *Birkics Dragisa* pincértársát, aki holtan terült el a közvezeten. A véres gyilkosságot szerelmi féltékenység idézte elő.

*Misiracsák Jövő*nak és *Birkicsnek* közös barátja volt Zemun egyik éjjeli mulatóhelyén és a nő miatt több ízben verekedésre is került a sor közöttük. Vasárnap éjjel *Misiracsák* meglátogatta

barátját és hétfőn délelőtt nála volt. *Birkics* a mulató előtt leste vetélytársát és amikor az megjelent az uccán, neki támadt. Veszekedés közben eljutottak a *Kralj Alekszandrova-uccába*, ahol *Birkics* megütötte *Misiracsákot*. *Misiracsák* erre kést rántott és még mielőtt a veszekedésre figyelmeztetésre vált járőrelők megakadályozhatták volna, mellbeszurta *Birkics*et. A szerencsétlen ember nyomban összeesett és meghalt.

A gyilkos pincért a járőrelők elfogták és átadták a rendőrnek.

Hólabda-rendszerrel toborzott növendékeket a pancsevői moziiskola

Noviszadon több feljelentést tettek a pancsevői
„nemzeti oktató” ellen

A *Cseslyarevics* testvérek pancsevői mozi iskolájának üzemelmei — mint már jelentettük — az egész Vajdaságra kiterjedtek. A pancsevői rendőrség most abban az irányban folytat nyomozást, hogy dr. med. *Josif Cseslyarevics publicista és nemzeti oktató* működése kizárólag arra irányult-e, hogy a hiszékeny embereket anyagilag megkárosítsa, vagy más bűnös céljai is voltak a mozi iskolának, amely — mint egy noviszadi följelentésből kiderül — hólabda rendszerrel hálózta be a Vajdaságot.

Mitrovics Boriszlav noviszadi szabósegéd ugyanis hétfőn délelőtt feljelentést tett a noviszadi rendőrségen a pancsevői filmesek ellen. A feljelentő elmondja, hogy ő is beküldött tíz dinár beiratási díjat Pancsevőre, mire a következő választ kapta:

„Megkaptuk becses sorait és próbaképen felvesszük Önt moziszinész növendéknek. Ha tehetségesnek bizonyul, beiratjuk mozi iskolánkba, ahol ingyen kap lakást, ellátást és mozi szaklapot.

Felkérjük, hogy küldje be fényképét és két dinár portóköltseget. Miután Ön ismert személyiség a városban, felkérjük, hogy a mellékelt tíz blanco tagsági igazolványt ismerősei között elárulítani sziveskedjék és érték egyenként tíz dinárt küldjön be nekünk. Végül tudatjuk, hogy besorozzuk Önt egyelőre harmadik osztályú színésznek”.

A levélből nyilvánvaló, hogy az „Anglo-Jugoszláv Filma Co.” tiltott hólabda-üzlettel foglalkozik. A noviszadi rendőrség megállapította, hogy hasonló följelentés alapján már három hónappal ezelőtt átíratott intézkedések Pancsevőre, de ott semmiféle intézkedést nem fogantatottak. Emiatt hétfőn táviratilag fordult a noviszadi rendőrség a pancsevőhöz, amely azonban közben már letartóztatta a két filmoktatót.

Cseslyarevicsék a pancsevői rendőrségen beismerték, hogy az egész filmiskolát azért alapították, hogy hiszékeny házmester lányoktól és gépirókisszönyöktől tíz dinárokat csaljanak ki, azon-

ban eddig összesen csak ötszáz dinárt sikerült összeszedniük. Azt a vádat, mintha leánykereskedelmet folytattak volna, határozottan tagadják a letartóztatottak.

A pancsevői rendőrség a nyomozást tovább folytatattja.

Hamis okmányokkal

Jelzalogkölosont akart felvenni
A csalót letartóztatták

A *Kreduni Zavod* pénztintézethez néhány nappal ezelőtt beállított egy ismeretlen ember, aki *Kosztics Ljubomir* gyurgyevői földbirtokosnak adta ki magát, zsebéből elővett egy törvényesen hitelesített telekkönyvi kivonatot és rajta megnevezett tehermentes ingatlanokra 12.000 dináros jelzalogkölosont akart felvenni.

Az egyik bankhivatalnok megadta a kívánt felvilágosításokat a kölcsöntkeresőnek és át is adta azokat az okmányokat, amelyeknek kiállításához szükséges a kölcsön megszerzéséhez. Az állítólagos *Kosztics Ljubomir* átvette az irlapokat és távozott azzal, hogy másnap behozza kiltólvé és aláírva az okmányokat. Alig hagyta el a bank helyiségeit, *Plavics Koszta*, aki véletlenül jelen volt, figyelmeztette a banktisztviselőt, hogy vigyázzon, mert veszedelmes szélhámossal van dolga.

A bank erre tudakozódott *Kosztics Ljubomir* személye iránt. Másnap a banktisztviselő meglepetésére egy másik ember állított be a bankba, aki szintén *Kosztics Ljubomir*nak mondta magát és aki azt a feljelentést tette, hogy ő nem keres kölcsönt.

A bank erre feljelentést tett az ismeretlen csaló ellen. A noviszadi rendőrség kihallgatta *Plavics Kosztát*, aki a csalót a bűnösök albumában *Musztisz György* rovatmúlt, börtönviselőt gyurgyevői szabó személyében felismerte, mire a rendőrség megkeresésére a gyurgyevői oszondórság *Musztisz*ket letartóztatta.

Mégegyszer Bicsérdy!

Irla: Karinth Frigges

Muszáj mégegyszer szöbáhozni ezt a Bicsérdy-dolgót. Multkorj cikkemre leveleket kaptam, pro és kontra, bicsérdyistáktól és szerénységem tiltja megnevezni, ki-istáktól. Utóbbiakkal rendben volnék, minden tekintetben osztják véleményemet és, tudja isten, az ember hajlamos igazat adni azoknak, akik neki igazat adnak. Ez talán nem is elfogultság — a visszhang erősíti a hangot és ha kiderül, hogy egy feladvány megfejtését többen ellenőrizték és helyesnek találják, az a megfejtő számára is megnyugtató eredmény.

Bezzeg nagyobb bajom van Bicsérdy híveivel. Főként az egyik levél írója szigorú — egyszerű növényevőről lévén szó — szinte nyugtalanító az a támadó hív, amivel ad personam, szerény személyemen, mint kísérleti nyulón — azaz pardon, husevőről lévén szó, mondjuk kísérleti tigrison — igyekszik igazolni, hová vezet az a beteges, különködő elfajulás, ha valaki fellázad a Természet Rendje, másszóval Bicsérdy ellen.

Kitűnő növényevő társam azzal a fenyegetéssel eszi a májamat, furja a vesémet és harapja a fülömet, hogy én elevenen el fogok rohadni, mivel életem tartalmának és céljának a fegraffinálta érzéki tobzódásokat és kicsapongásokat tekintem s Mammont imádván, az aranyborjú szolgálatába szegődtem. Hát az utóbbiban van valami — csakugyan, cikkeket írni újságba Bicsérdyről, ahelyett, hogy lemondva hitvány anyagjáról, például dísznövénykereskedést üznék, vagy irankot hamisítanék, elég csunya dolog tőlem, hiszen ezt a cikket is megírtam az újság. De az ellen — és pedig

éppen multkorj cikkemre való hivatkozással — titakozom, hogy én mindezeket életem tartalmának és céljának tekintem.

Levélíró azt állítja, hogy én paradoxonnak tartom száz évig élni a modern ember élvezet nélkül.

Ez egyszerű ráfogás, én a cikkemben nem ezt mondtam, ennek éppen az ellenkezőjét mondtam. Így nem lehet vitatkozni, így nem lehet legyőzni és meggyőzni valakit, diadalmasan cáfolva olyan kijelentéseket, amiket az illető egyáltalán nem tett meg. Én nagyon jól emlékszem rá, hogy mit írtam. Azt írtam, szószertint, hogy nagyon szívesen lemondok életem eddigi tartalmáról — levélíró szerint ez a tartalom duhaj kicsapongásokból és aranyborjú-imádságból állt, hát kérem legyen — (tényleg, vagy negyven könyvet csapongtam ki magamból eddig) ha Bicsérdyék tudnak más tartalmat adni nekem, arra a száz évre, amit igónek. Én egyáltalán nem hencogtam az életem eddigi tartalmával, nem állítottam, hogy az gyönyörű és kívánatos volt — sőt ellenkezően, egy boldog percet kértem Bicsérdyétől, elfismerve ezzel, hogy eddig nem sok ilyen percem volt részem. A boldogság azonban testnek és léleknek összhangja lehet csak, ezt Bicsérdyék is elismerik — azt pedig ők se gondolhatják komolyan, hogy ezt az összhangot a tökmagevés biztosítja. Belemegyek még abba is, hogy a tökmag huzamos élvezete üdvözítőbb testi mámor és testi boldogságot idéz elő végeredményben, mint a kokain, hasis, pálinka és szerelem — de mi lesz a lélekkel, kérdem én, mint moralista, ettől a tökmagista Bicsérdytől, aki csak a testre gondol, akiknek száz év se elég a tökmag-kéi, tök-

mag-mámor kelévezésére — ettől a hedonista, sőt epikureista Bicsérdytől, aki csak a tökmag-adta élvezetekre gondol és éhezni hagyja a lelkemet?

Levélíró annyit mégis megértve cikkemből, hogy tartalmat csak más tartalomért dobjatok el, életem eddigi tartalmáért — amiről, ismétiem, szívesen lemondok — az önzetlenséget ajánlja fel: vagyis, hogy ne magamért éljek, hanem az emberiségért.

Hát kérem. Levélíró némi gunyos kétfelylel kicsapongásokban, vagyis könyvtírásban meggyengült szellemi képességeimről, így fejezi be sorait: tessék ezen gondolkodni, ha tud.

Lehet, hogy én nem tudok gondolkodni, de neki viszont halvány sejtelmés a beszéd, vagyis gondolatközlés legelemibb feltételéről: hogy a szavak fogalmi értékét ismerjük. Különbösen észrevette volna az egyszerű nyelvtani tényt, hogy az »önzetlenség« szó negatívum, valaminek a hiánya, tehát tartalomért tartalomnak felajánlani vagy tudatlanság, műveltség és ostobaság, vagy logikai svindli, dialektikus szelvény. Az, hogy én nem magamért élek, hanem másokért, lehet nagyon boldogító érzés, fölemelő tudat, termékenyítő impulzus, sőt még tartalom is más számára, akivel szemben önzetlen vagyok, csak éppen nem ellenértéke az önzés, adta tartalomnak. Levélíró, aki büszkén dicsekszik, hogy ő önzetlen ember, tehát nem magamért él, hanem, mondjuk, én értem, mikor önzetlensége gyümölcsöt élvezni akarom és kérek tőle valamit, azt a tanácsot adja, hogy legyek önzetlen, ne magamért éljek, hanem másokért, mondjuk, öregette.

Pélek, hogy úgy járunk, mint a két zsidó a libamájjal: hát te melyiket vet-

ted volna ki? »Én a kisebbet!« »Hát tessék, ott a kisebb!« Nem, drága tökmagom, itt egy kis hiba van ezzel az önzetlenséggel. Nekem nem tetszik az olyan apostol, akinek önzetlensége abban merül ki, hogy önzetlenséget prédikál. Az a tartalom, az az életprogram, amit önök kínálnak az emberiségnek, egy unalmas és terméketlen társasjáték, melyben én odaadom a magamét másnak, »add tovább«-kiáltással s aztán abból áll az életem, várni, hogy a sok önzetlen emberen keresztül mikor kerül vissza hozzám, ami eredetileg is az enyém volt.

Nekem gyanus az olyan önzetlenség, mely másoktól is önzetlenséget vár. Mondok valamit, az igazi önzetlen ember nem is szereti az önzetlenséget — mihez kezdjen velük? Neki önzőkre van szüksége, akiknek adhat, akiknek örömet okozhat, éppen az önzésükön keresztül — mondja, édes Bicsérdy, van önnek gyermeke? Ha nincs, akkor hiába, ha van, akkor fölösleges magyaráznom, mennyivel nagyobb, önzetlenebb élvezet krumplifekrot adni neki, mert önző a gyerek, mint tökmagot, mert önzetlen.

Ami Jézus Krisztus, akit önök annyit emlegetnek, az öt halat nem zárta szekrénybe, hogy mennyi utalványokat osszon ki helyettük — hanem esodát mivel, ötezet csinált belőle s boldogan és mosolyogva nézte, hogy lakmároznak az éhesek s boldogan és mosolyogva nézi ma is, odafent, ahol nem ismerik az éhséget. És husból való testéről azt mondta: »vegyétek és egyétek« — mint valami hajótörött esónak kapitánya, aki feláldozza magát a többiekért. S mi, önzők, vesszük és esszük és üdvözülünk általa.

KISEBBSÉGI ÉLET

Goldis László, a román nemzeti párt afellőke, Kolozsváron egy újságíróval a következő beszélgetést folytatta:

— Milyennek látja a politikai helyzetet? — kérdezte az újságíró.

— Rossznak — felelte Goldis — mert minesen erős ellenzéki pártunk, mely alkalmas volna a hatalom átvételére.

— Hogyan? Hiszen a nemzeti párt és a parasztpárt között kormánykollaboráció egyezmény jött létre?

— Az nem elég — folytatja Goldis — a két pártnak fuzionálni kell. Ez az én álláspontom évek óta.

— Mit szél a miniszter ur ahhoz, hogy Kolozsváron, Aradon és Temesváron magyarul megírt beadványokat adhatnának be a hatóságokhoz és magyarul beszélhetnének a városházán?

— A kisebbségi kérdés egy kompakt egészet alkot, amit nem lehet széttagolni. Nem vagyunk ellene ezeknek az intézkedéseknek. Hiszen a gyulafehérvári határozatokban ez is benne van egész világosan. A kisebbségi kérdést azonban nem lehet így részletekben megoldani. Hangsúlyozni kívánom, hogy hogy az én szememben a közösségi választások nem fontosak. Azok nem lehetnek befolyással a kormánytörlésre, tehát én a választási agitáción kívül állok. Véleményem az, hogy a kisebbségi kérdést egy az összes pártok bevonásával alakult bizottságnak kellene megoldani. Hogy világosabban beszéljek: az összes pártok vezetőit össze kellene hívni és bizonyos program alapján törvényjavaslathoz foglalni mindazokat a kérdéseket, amelyek a kisebbségekkel összefüggnek. Az ilyen megoldásnak a gyakorlati eredménye az volna, hogy ne kormányektól, vagy választásoktól függenek, hanem az összes pártok által elfogadott és így respektált egyezménytől.

*

Az erdélyi községi választásokon a magyar párt tudvalegőleg közös listával vett részt a liberálisokkal. Az egyetlen hely, ahol a paktum alapján nem készült el a közös lista Nagyenyed volt, ahol a liberálisok nem a magyarokkal, hanem a román ellenzéki pártokkal kötöttek megegyezést. A közös román lista érdekében a hatóság először váratlanul kieserelte a választási elnököket, aztán a román választókkal állta a szavazóterem bejáróit, úgyhogy a magyarok az eleven falanxon keresztül nem juthattak az urnák elé. Szabó Andrást, a magyar párt útkarát is elűzték a szavazástól. A helyi tagozat vezetősége tiltakozott az önkényeskedés ellen, a magyar párt központja pedig távirati intézkedést kért a miniszteriumtól és egy megbízottat küldött Nagyenyedre sűrűs intervenálás végett.

*

A magyarországi könyvek közül igen sokat indexre tettek a szlovenszói hatóságok azzal az indoklással, hogy irredenta-gyanúsak. Gregorovits szlovenszói képviselő a hatóságok cenzurája ellen interpellációt intézett a kormányhoz, illetőleg Szlovenszók tevékeni miniszteréhez. Az interpelláció többek közt ezeket mondja: „Demokratikus eljárásnak tekintik-e önök azt, hogy a magyarországi könyv- és sajtótermékeket napjaink kivétel nélkül beengedik a történelmi országokba, ezzel szemben Szlovenszókba csak a legnagyobb utónjárásal engedik be a könyveket, a lapok közül pedig csak azokat, amelyekről egy kormánybizottság kitartott magyarnyelvű sajtóorgánium nyíltan kijelentette, hogy azért nyitották meg előttük a közlésszék kapuit, mert a lapok szellemi, hangja, iránya és tartalma rokonszenves a hatóságok előtt. Ismerjük-e önök magán demokráciának nevezhető olyan országot, amely-

nek területén kétféle jog és kétféle erkölcs van és az egyik részben büntetnek azért, amit a másikban nyolcmillió ember szabadon olvashat. Joggyvendőségnek nevezhető-e az az eljárás, amely fogházbüntetéssel sújtja azt a hírlapírót, aki egy budapesti és Prágában mindenütt káprató újság cí nem kobzott száma egy cikkét pozsonyi lapban közzölte? Mindezekre való figyelemmel

kérdezzük a miniszter urakat: 1. Hajlandók-e intézkedni aziránt, hogy az eddigi, a magyarországi nyomtatványok behozatalát megtiltó és minden demokratikus rendszert megszegyentető eljárás megszünjön? 2. Hajlandók-e intézkedni aziránt, hogy a sajtótermékek behozatalát illetőleg új s a demokratikus elveknek megfelelő rendszer lépjen életbe?

Öt milliárd új adót fizet Franciaország

A szenátus pénzügyi bizottsága elfogadta a kormány javaslatait

Párisból jelentik: A szenátus pénzügyi bizottsága hétfőn délelőtt ülést tartott. Az ülésen Doumer pénzügyminiszter hosszabb beszédet tartott, melyben

ünnepélyes ígéretet tett arra, hogy a kormány által kért anyagi eszközöket az ország szanalására fordítja.

A pénzügyminiszter után többen felszóltak és hangsúlyozták, hogy a pénzügyi bizottság nem akar a kormánynak nehézségeket támasztani, de kötelessége ügyelni arra,

hogy az ország jövedelmeit mire használják fel.

A bizottság végül megszavazta a só, kávé, alkohol és bélyeg kiviteli adójáról szóló javaslatot, amelyet a kamara pénzügyi bizottsága kifogásolt.

A szenátus pénzügyi bizottsága felhatalmazta a kormányt, hogy a dohányjövődék árát felemelheti. A javaslatok elfogadásával lehetővé vált a kormány számára a szanalási terv keresztülvitele és közel öt milliárd új adójövedelmet biztosít.

Borzalmas vasuti katasztrófa Spanyolországban

Tíz halott, hatvan sebesült

Madridból jelentik: A madridi személyvonat, közel a fővároshoz, egy hosszabb alagútban összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés oly heves volt, hogy **a személyvonat több kocsija pozdorjává tört** és a tehervonat néhány vagonja is megsemmisült. A katasztrófának

nagyszámu áldozata van: eddig **tíz halottat és hatvan sebesültet huztak ki a romok alul.**

A sebesülteket, akik között többen súlyos sérüléseket szenvedtek, beszállították a madridi kórházba. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak a katasztrófa okának megállapítására.

A költségvetési vita befejezéséig vasárnap is ülésezni fog a nemzetgyűlés

Kumanudi volt pénzügyminiszter az adóterhek csökkentését követeli — A parlament ülése

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlés hétfői ülése előtt **Trifković** Márkó elnök összehívta a pártvezéreket és előterjesztést tett a költségvetési vita tempójának meggyorsítására. Az elnök rámutatott arra, hogy a költségvetést az alkotmány értelmében március 31-ikéig be kell fejezni, ami csak úgy volna lehetséges, ha a csütörtöki interpellációs napot is a költségvetési vitára fordítanak és vasárnap is ülésezne a nemzetgyűlés. A pártvezérek ehhez hozzájárultak, csak a Pribiesevics-párt képviselője ellenzte a tervet, hivatkozással arra, hogy Pribiesevicsnek Szubotics elnökötől szenvedett sérelmét még mindig nem tették jóvá. Minthogy a pártvezérek kollégiumában egyhangu határozatra van szükség, **Trifković** Márkó bejelentette, hogy előterjesztését a nemzetgyűlés plénumában fogja szavazás alá bocsátani.

Délelőtt tíz órakor nyitotta meg **Trifković** Márkó elnök a nemzetgyűlés ülését és indítványozta, hogy a csütörtöki ülésnapon ne tárgyaljanak interpellációkat, továbbá, hogy vasárnap is tartson ülést a nemzetgyűlés. A többség az indítványt elfogadta.

Ezután átérték a napirendre. **Milanović** Petár demokrata a költségvetést bírálta, miközben **ellenzéki tétőre védelmébe vette a Narodna Bankát** szemben a támadásokkal szemben, amelyek a valuta-

politikája miatt érték. Kijelentette, hogy a Narodna Banka mindig hivatása magaslatán állott.

Angyelinović Grga demokrata beszéde első részében a költségvetést kritizálta, aztán a Radiés-párt politikáját vette bírálat alá. Szerinte a horvát parasztpárt súlyosan vétkezett a nép ellen, Radiésék — mondotta Angyelinović — nem értelmezik a megegyezést úgy, amint kellene. A Davidović-kormány alatt Radiésék többet vihattak volna ki, mint ma. **Radiés a horvát iront érdekében agitál, ami lehetetlenség. Radiés magatartása nemcsak a radikálisokhoz való viszonyát teszélyezi, de meghusit bármiféle megegyezést a többi pártokkal is.**

Angyelinović azzal a kijelentéssel fejezte be beszédét, hogy **a jelenlegi politikai helyzet nem tartós és rövidesen változásnak kell bekövetkeznie.**

Végül **Kumanudi** Koszta dr. volt pénzügyminiszter, demokrata gyakorolt szakszerű kritikát a költségvetés fölött. Követelte az adók kiegyenlítését és az adóterhek csökkentését. Részletesen foglalkozott a költségvetés különböző tételeivel és rámutatott a budget alapvető hibáira.

Kumanudi beszéde után az elnök déli tizenkét órakor az ülést bezárta.

Kedden a nemzetgyűlés a noviszadi Miletics-ünnep miatt nem tart ülést.

Szomoru az ex-cár

A volt bolgár cár nem akar nyilatkozni a mai Bulgáriáról

Bécsi munkatársunk jelenti: Bulgária volt excárja, Ferdinánd, az elmúlt héten néhány napot inkognitóban Bécsben töltött. A Hotel Meissl és Schade-ben, ahol lakott, régi álnévén, mint Murány grófja jelentette be magát. Csakhamár elterjedt a volt uralkodó itt tartózkodásának híre és az újságírók valósággal megostromolták az excárt nyilatkozatokért. A volt uralkodó azonban udvariasan kitért a beszélgetések elől és csak annyit közölt, hogy **látogatása nem politikai természetű, hanem családi ügyekkel van összefüggésben.** Ezen a nyilatkozaton kívül a bécsi utazásának céljáról a volt bolgár uralkodó a következőket mondta:

— Fiamnak, a jelenlegi királynak egy bouyolult örökösödési pere folyik Bécsben. Mivel ez az ügy érthetőleg érdekel, az ügyvédőt, aki fiamat képviseli, közvetlen információkat akartam szerezni. Nem foglalkozom politikával, legfeljebb annyiban, hogy figyelem az eseményeket. **A bolgár ügyektől azonban teljesen távol tartom magamat,** fiam az uralkodó és ő tudja, hogy mit csinál. Nem tagadom, hogy bizonyos, a háború óta történt események mély fájdalommal és nagy szomorúsággal töltötték el, azonban bizom abban, hogy a bolgár nép szorgalma ki fogja vezetni az országot a jelenlegi kedvezőtlen helyzetéből.

— Az év legnagyobb részét Kóburgban töltöm, olvasatok, színházba járok és válaszolok a tömérdek levélre, amelyeket Bulgáriából kapok. Olykor felkeres egy-egy régi hívem, volt miniszterem, akikkel azután elbeszélgetek a múlt eseményeiről. Fiammal, **Boris királlyal csakis családi természetű levelezést folytatok.**

A rövid beszélgetést kiegészíthetjük azon értesüléseinkkel, hogy Ferdinánd excárral egyidejűleg Bécsben tartózkodott a régi bolgár politikai élet egyik neves diplomatája, **Teseff** volt követ, akit viszont az excár informált, fia számára a Bécsben folyó Kóburg-féle örökösödési perrel.

A volt cár nagyon rezignáltan beszél Öreg, szomoru emberré lett s régi közismert kedélyét elvesztette. Még csak egy görbe estét se csapott Bécsben... Aminek azonban az az oka is lehet, hogy a régi Bécs is nagyon megváltozott. Szomoru lett. Múltján nem is igen lehet már ott.

Az internátus titka

Szadista-pör Berlinben

Berlinből jelentik: A berlini esküdtsek előtt hétfőn kezdődött az a monstrepör, melynek vádlottja **Lützow** báró, aki mint egy berlini diákinternátus vezetője szadista hajlamait úgy élte ki, hogy **mezettelekre vetkőztetett gyerekeket véresre vesszőzött.** A báró hosszú ideig folytatta pervers üzemét, míg végre a szülők feljelentésére bíróság elé került.

A tárgyaláson **Lützow** beismerte, hogy sok esetben testi fenyegetést alkalmazott, azzal védekezett azonban, hogy a diákok olyan rosszul viselkedtek, hogy a vesszőzésre pedagógiai szempontból szükség volt. A leghatározottabban tagadta, hogy erkölestelen célból, a maga élvezetére verte a gondjaira bízott fiatal gyerekeket és tanukra hivatkozott, akik bizonyítani tudják, hogy csak a legvégső esetben használt testi fenyegetést az intézet diákjaival szemben.

A tárgyalás előreláthatólag hetekig eltart, mert a vád képviselője 375, a védelem pedig 125 lapot jelentett be.

A feketicsi répa-pör

A gazdák elégedetlenek a gazdakör működésével

Feketicsről jelentik: A vármegyei gazdasági egyesület feketicsi csoportja, amely néhány évvel ezelőtt intenzív tevékenységgel hasznos munkát végzett, körülbelül egy év óta csak papíron létezik. A feketicsi gazdakör működését megkérdőjeleli, hogy a gazdáknak a múlt évben a cukorrépa szállításánál nagy veszteségük volt és ezért — közvetve — a gazdasági egyesületet is felelősé teszik.

A gazdasági egyesület ugyanis a feketicsi gazdakör után megállapodást létesített több feketicsi gazdálkodóval, hogy az egyesület által megállapított áron cukorrépa szállítanak. A gazdák hozzáálltak a termeléshez, sokan kölcsönt is vettek fel, amikor szállításra került a sor, a gazdasági egyesület a szerződésben biztosított jogánál fogva átruházta átvételi kötelezettségét a szombori Agraria részvénytársaságra. Az Agraria átvette a répa, de a vételárnak csak egy részét fizette ki és a feketicsi gazdák, akik a termelési költségekre felvett kölcsön már drága kamatot fizetnek, nem juthatnak pénzük-höz, mert az Agraria húzza-halassza az átvételi összeg kifizetését.

A károsult gazdák több ízben kérések a gazdasági egyesület közbejárására, de erre az egyesület nem vállalkozott. A feketicsi gazdakör emiatt olyan mélyszénnyel, hogy a tisztújító közgyűlést nem lehet megtartani, mert senki sem vállalkozik az elnöki tisztség betöltésére.

Egy város — két polgármester

Pancsevónak két kinevezett polgármestere van

Velikőbecskerekéről jelentik: A múlt héten értekk a híre Beeskereken, hogy dr. Margan Vladimirt, Pancsevó város polgármester-főispánját Beeskerekre nevezték ki vármegyei árvászeki elnöknek. Még is történt dr. Nedeljkovic Gyuró torontálmegyei árvászeki elnök nyugdíjazása. Jól informált körökben úgy tudták, hogy a világtalan árvászeki elnök nyugdíjazása azért történt, hogy dr. Margan részére helyet csináljanak.

Azonban dr. Margan Vladimír megérkezését hiába várták Beeskereken. Kinevezése, amelyet már mindenki bejelentett ténynek tekintett, a mai napig sem jelent meg a hivatalos lapban. A pancsevói polgármesteri állásra időközben azonban kinevezték Iszajlovics Vászsa belügyminiszteri inspektort, a volt szerémségi főispánt. Minthogy pedig Margan kinevezése elmaradt, bekövetkezett az az érdekes helyzet, hogy Pancsevó városának ma egyszerre két polgármestere van.

Iszajlovics Vászsa, az új pancsevói polgármester, kinevezésének kézhezvétele után megjelent a pancsevói városküzében, hogy új hivatalát átvegye, abban a hiszemben volt, hogy dr. Margan már árvászeki elnök Beeskereken. Ekkor azonban kiderült, hogy nem foglalkozik az állással, mert az elődje jogszertel még mindig polgármestere Pancsevónak, állásától nem mentették fel. Egy városnak pedig egyszerre két polgármester nem lehet, miután a város kötelezettségében a második polgármester fizetése nincs előirányozva.

Iszajlovics tehát visszament Beogradba és érdeklődött az új valódi állása iránt. Ekkor aztán kiderült a tévedés. Ugyanis a belügyminisztérium B. B. B. osztálya egyelőre két kinevezésre tett előterjesztést a belügyminiszternek: Margan Vladimirt Beeskerekre árvászeki elnökként, Iszajlovics Vászsa pedig pancsevói polgármesterré javasolta.

kinevezni. A miniszter alá is írta Iszajlovics kinevezési okmányát, de Margan kinevezését nem írta alá.

Min értesülünk, a pancsevói fegyelmi ügyet igen gyorsan le fogják tárgyalni, hogy a pancsevói polgármester-ség bonyolult ügyét el lehessen intézni. Beeskereken pedig addig a nyugdíjazott dr. Nedeljkovic tölti be továbbra is az árvászeki elnöki székét.

Letartóztattak egy román tábornokot

A Fokker-repülőgyár tizenkét millió lejjel megvesztegette

Bukarestből jelentik: A Fokker-repülőgyár bukaresti intézete ellen megindított vizsgálatot még nem fejezték be. A hadügyminisztérium által kiküldött bizottság eddigi vizsgálata kétségtelenül megállapította, hogy a repülőgyártól rendelt ötven darab katonai repülőgép átvételénél súlyos visszaélések történtek.

A Fokker-cég a hadügyminisztérium részéről kiküldött Hentiescu tábornokot és Beroniade alezredest tizenkét millió lejjel megvesztegette.

hogy a repülőgépek átvételénél ne akadékoskodjanak és a kevésbé megfelelő aeroplánokat is vegyék

át. A hadügyminisztérium a két tisztet és Jurgeát, a Fokker-cég bukaresti megbízottját letartóztatta.

A letartóztatottak tagadják a vádat, a vizsgálóbizottság azonban adatokat szerzett ellenük, többek közt megszerezte azokat a sifirrozott táviratokat, melyeket a vesztegetésekről Jurgea küldött a repülőgyár igazgatójának.

A titokzatos vesztegetési ügyben a katonai bizottság ki fog hallgatni még több magasállású tisztet, akik jelenleg a hadügyminisztérium repülő-osztályában teljesítenek szolgálatot.

A nemzet napszamosai — napszám nélkül

A baranyai tanítók nem kapnak fizetést

Radics István közoktatásügyi miniszternek a figyelmébe kell ajánlani az alábbi baranyai kulturképet.

A baranyai tanítók a hónap első napján rendszeresen személyesen utaznak Dárdára, hogy a fizetéseiket felvegyék. Nem várhatják meg, míg esetleg postán megkapják a keserves kis gázsit, többek közt azért sem, mert igen sok olyan baranyai falu van, amelyben nincs is postahivatal. A postamestereket vagy nem fizették, vagy fűtési átfalányt nem adtak nekik, esetleg a ház-bérrel maradt adós a kincstár, a posta tehát a kultúra egyéb vívmányaiával együtt eltűnt a baranyai faluból. A tanítóknak, ha a fizetéséhez akar jutni, be kell menni Dárdára. Az csak természetes, hogy míg a tanító vidéken jár a fizetése után, az iskolák egy részében szünetel a tanítás.

Február 1-én hiába utaztak Dár-

dára a baranyai tanítók, az adóhivatalban azt mondták nekik, hogy nincs pénz, a minisztérium nem utalta ki a fizetéseket.

Arra a kérdésre, hogy mikor kapják meg mégis a februári fizetést, az adóhivatal nem tudott választ adni, ellenben azt kijelentették, hogy

nem sok remény van arra, hogy március 1-én majd fizetést kapnak.

Most már ide s tova elmúlik a február hónap s eddig csakugyan nem kaptak fizetést a baranyai tanítók. Attól félnek tehát, hogy a jóslat második fele is valóra válik s március 1-én is fizetés nélkül maradnak. Hogy miből élnek majd, azt maguk se tudják. A baranyai községeket egymásután sújtotta árvíz, jégverés, adóbehajtás, ki tudott egy szegény tanítónak előleget adni arra, amivel az állam adós marad.

A TORONTÁLTORDAI KÉNYUR

Telefonon felfüggesztették a torontáltordai községi jegyzőt Eremics Jován Tordán megismételte temerini visszaéléseit

Velikőbecskerekéről jelentik: Torontáltorda községnek mintegy másfél év óta Eremics Jován a jegyzője. Eremics Temerinből került Tordára. Temerint sikerült, működését legjobban jellemzi az, hogy a noviszadi törvényszék hivatali hatalommal való visszaélés s egyéb hivatali büncselekmények miatt jogerősen vád alá helyezte. Ez a csekélység nem szolgált akadályul annak, hogy a szinmagyar lakosság Temerin helyett Tordára ne nevezzék ki Eremicsot, mert itt is a magyar nyelvű lakosság van túlsúlyban.

Eremics másfél évi temerini működése alatt nem egyszer panaszkodtak a jegyző ellen, a panaszokra azonban hűfőn tette fel a koronát a torontáltordaiak küldöttsége, amely Beeskereken Krsztics Vászsa alispánnak terjedelmes memorandumot adott át a jegyző ellen.

A torontáltordai radikális-párt megbízásából harminclagu küldöttség jött hétfőn Beeskerekre, a küldöttséget Przan Péter plébános vezette s többek közt Benák Imre iskolaigazgató, Tóth Antal volt községi bíró, Fischl Keresztély kereskedő vették részt benne. A tordaiakat Anghos Béla, a beeskereki radikális-párti tekintélyes tagja kísérte az alispán elé. A küldöttség tizenhét pontba foglalta össze azokat a súlyos vádakot, a

melyek Eremics jegyzőt terhelik.

Többek közt elmondja a memorandum, hogy Eremics behívatta a község-házra Kovács Zakariás tekintélyes polgárt, letartóztatta, egy teljes napon át letartóztatásban tartotta s nagyobb összeget követelt tőle szabadonbocsátása ellenében.

Szabó Mátyás községi szolga a községi bíró engedélyével egy napra vidékre utazott. Elutazását nem jelentette be Eremicsnek, mert — mint a memorandum állítja — a jegyző szokása szerint nem volt bent a hivatalban. Mikor Szabó hazaérkezett, Eremics a rendőrökkel lefogatta, véresre verette és megbitérolta 100 dinárral.

Február 16-án Nyíri-Szabó János jómódú gazdálkodót s egy barátját este az utcán megtámadta és azon a címen, hogy nem elég utázatosan köszöntek neki, bottal addig verte, amíg a bot el nem tört. Majd revolvért fogott rájuk, mire a két gazda elmenekült.

Wezell Jakab torontáltordai kereskedő szomhaton eladta üzleti berendezéseinek egy részét Kalmár Istvánnak. Külön már át akarta venni a megvett tárgyakat, Wezell azonban halasztást kért, a míg az árát kirakhatja. Kalmár elment a jegyzőhöz, akinél panaszt emelt. Erel is megismételte, hogy néhány nap mul-

va kirakodik, Eremics arcul ütötte a kereskedőt, majd útról kezdte. Wezell védekezett, erre Eremics rendőroket hívattott, akik neki estek Wezell Jakabot, ütötték-verték, majd behurcolták a községi fogdába, a jegyző parancsára kés-sel felvdgták a eszmaszárát, lehuzták a eszmaszárát s meztelen talpát véresre verték.

Elpanaszolja még a memorandum, hogy Eremics soha nincs a hivatalában, január hónapban tizenhátszor utazott el a faluból, a községi képviselőtestületet három hónapja nem hívta össze, a legfontosabb ügyeket a község megkérdezése nélkül intézi, kiadásokat folyósít, ennek tulajdonítható, hogy a pótladó rövid idő alatt 1200 százalékra emelkedett.

Az alispán átvette a memorandumot s szigorú megtorlást ígért. Nyomban intézkedett, telefonált Tordára Eremicsnek s közölte vele, hogy állásától felfüggeszti és utasította, hogy adja át hivatalát Pajdak Kornél aljegyzőnek. Eremics eleget is tett az alispán utasításának, Torda népe fellelegzett a jegyző távozásának hírére.

Választás mutatóba

Baranya egyik falujában a nép választott előljárókat

Most, hogy a romániai községi választásokról, a választások eredményéről kapunk híreket, visszagondolunk arra, hogy milyen is egy ilyen választás. Körtések, robogó fiakkerek, méltóságos anyagartásu, önértékes választópolgárok. A Vajdaság népe tíz-tizenkét év óta nem látott ilyet. Itt már a háboru alatt sem választottak, sőt ha himi lehet a kőza híreknek, még soká nem választanak, mert ha az ország többi részében lesznek is községi választások, a Vajdaságban esetleg akkor sem igen lesznek.

Pedig — mint Belinanasztírtól jelentik — Baranyában nemrégiben volt községi választás és abból sem tett semmi baj. Igaz, hogy csak egyetlen falu választott, az is csak mutatóba. Kács falu az a boldog község, amelynek lakói megérték azt, hogy élhettek az alkotmányos jogaikkal s azokat választhat-ták előljáróknak, akikben a község népének kizárma összpontosult.

Kács falu népe elégedetesen volt az eddigi községi előljárósággal s kérte a dárdai főszolgabíró, hogy az előljárókat cserélje ki. Máskor és másutt, ha már a főszolgabíró teljesít ilyen kérést, akkor előterjesztést tesz a belügyminiszternek és a miniszter kinevezi az új bírót és esküdteket. Kács faluban nem ez történt, hanem annak rendje s módja szerint kiutazott oda a dárdai főszolgabíró, felhívta a lakosságot, hogy válassza meg előljárókat azokat, akiket erre legalkalmasabbnak tart. A választás meg is történt és a kácsfalusi előljárók joggal lehetnek büszkéek arra, hogy ők az egyetlen előljáróság a Vajdaságban, amely a nép bizalmából foglalja el hivatalát.

Az, hogy éppen Kács falu jutott el-hez a megtiszteltetéshez, abban találja magyarázatát, hogy ez az egyetlen község Baranyában, amelynek lakossága tiszta szerb. A baranyai magyar és német falvak népe most joggal kérdezheti, hogy miért nem részesülnek ők is abban a kegyben, hogy választhatnak előljárókat. Nekik nagyobb szükségük volna arra, mint Kács falunak, hogy olyan emberek vezessék a községet, akikben a nép megbízik.

Győződjön meg, hogy csak a **SILD** kalapiparnál kaphat divatos és olcsó női szalmakalapot. Régiék átújrasát és festését legújabb diva szerint készíti.

Subotica 1992 Csirkepiac

A szokol- és a frankhamisítás összefüggését akarják tisztázni a franciák

A pótnyomozás kiegészítését kívánják Schulze vallomása alapján — Követelik, hogy a magyar kormány kérje Törökországtól a szokolhamisító Mészáros Gyula kiadatását — A berlini nyomozás befejezése után a Schulzét kihallgató francia rendőrtisztek visszatérnek Budapestre — A budapesti rendőrség is szükségesnek mondja a nyomozás kiegészítését — Készülődnek a pártok a frankbizottság parlamenti vitájára — Bethlen tanácskozása gróf Teleky Pállal

Éles harcot kezd az ellenzék a nemzetgyűlésen

Budapestről jelelik: A politikai közvélemény lázas érdeklődéssel várja a frankbizottság jelentésének parlamenti tárgyalását. A helyzet ma már olyan kritikus, hogy a meggyőzés reményét már a kormánypárt részéről is ledőltek. Ugyancsak kizártnak tartják a kompromisszumot a legitimisták is, akiknek egyébként az a véleményük, hogy a frankbizottság tárgyalásaival kapcsolatban annyi indiszkrétó történt, hogy a bizottság jelentéséből már nagyobb meglepetések nem várhatók. Nagyjelentőségű az az éles kontraszt, amely a többségi jelentés és a kisebbségi vélemény között mutatkozik. Hír szerint

a kisebbségi vélemény sok szenzáción fog tartalmazni és a legmesszebbmenő politikai következmények levénását követeli.

Érdekesek azok a vádak is, amelyeket a kisebbségi vélemény a bizottság elnöke, Zsitvay Tibor ellen fog tartalmazni. Különösen az a kérdés, hogyan lehetséges, hogy Rába Dezsőt közvetlenül a frankbizottság előtt tett vallomása után és éppen a bizottságban felmerült kérdésekről az ügyészségen is kihallgatták. Tisztázni kívánja az ellenzék azt is, hogy

Bethlen miniszterelnök harmadik kihallgatásakor miképpen reflektálható írásbeli nyilatkozatban Rába Dezső, sőt az öt perccel előbb kihallgatott Teleky Pál gróf vallomása is.

Az ellenzék mindezekből a jelenségek közül arra a megállapításra jut, hogy Zsitvay Tibor elnök nem vezette pártatlanul a vizsgálóbizottság tárgyalását.

A liberális ellenzékkel egyöntetű állásponton vannak a legitimisták is, akik szerint

elmult már az ideje annak, hogy Bethlen néhány miniszter kieserítésével megmentsse kormányát, hanem feltétlenül le kell mondania az egész kabinetnek.

Tekintettel azokra a rendkívül súlyos jelentésekre, amelyek az egyes csoportok között fennállnak, bizonyos, hogy a frankvita a nemzetgyűlésen igen viharos lesz és lehetséges, hogy egy hónapig is el fog tartani. Ha csak a kormány az új házszabályok alapján nyolc vagy tizenkét órás ülésekkel, vagy esetleg a klotür alkalmazásával le nem téri az

Mészáros szerepe a szokol- és frankhamisításban

Schulze legújabb beismerő vallomása alapján a frankhamisítás nyomozásának hálózata miobb állomással bővült és bekapcsolódik most már Konstantinápoly is. Schulze ugyanis a Berlinben tartózkodó francia rendőrtisztviselők előtt — mint már jelentettük — bevallotta, hogy ő éveket ezelőtt, már a szokolhamisítás idejében összeköttetésben állott Mészárossal, akinek lllka-pecaf lakásán is gyakran megfordult. Ismeretségük nem budapesti, hanem bécsi eredetű, Bécsben ismerkedett meg Windischgrätz révén Mészárossal.

Schulze vallomásának részleteiről a budapesti francia kiküldöttek hétfőn távirati értesítést kaptak, amelynek vétele után a francia kiküldöttek azonnal behatár tanácskozási helyre jöttek dr. Auer

ellenzék offenzíváját. A vitában valamennyi szociáldemokrata képviselő fel fog szólni, valamint a demokratapárt és Kossuth-párt valamennyi képviselője is. A legitimisták részéről Apponyi, Andrássy és Pallavicini fogják megnyitni a vitát és a legitimistákhoz tartozó Farkas Tibor valószínűleg nem esatlakozik a frankbizottság kisebbségi véleményéhez, hanem maga is külön véleményt fog befejezteni. Éles felszólalásra készül Szilágyi Lajos és a többi pártönkivüliek is, míg a fajvédők részéről Gömbös Gyula és Eckhardt Tibor fognak felszólalni. Természetesen megfelelő számú szónokot állít a kormánypárt is.

Figyelemreméltó, hogy az ellenzék Peyer Károlyt biztatja meg a kisebbségi vélemény beterjesztésével

és ezért az ellenzék pártok kedden lépéseket tesznek Scitovszky Béla házelnöknel, Peyer Károly kizárási idejének megrövidítése érdekében.

Nemcsak a politikai pártokat, hanem a hivatalos köröket is élénken foglalkoztatják a frankbizottság jelentésének parlamenti tárgyalásával kapcsolatban várható politikai lehetőségek. Ebben a kérdésben a miniszterelnökségen hétfőn egész délelőtt tanácskozások folytak. Először Scitovszky Béla házelnök kereste fel Bethlen miniszterelnököt és távozóban kijelentette az újságíróknak, hogy Rubinek István, a frankbizottság elnöke szerdán terjeszti be a bizottság jelentését a nemzetgyűlésnek, amelynek tárgyalását másnapra tűzik ki. Csütörtökön csak a többségi jelentés és a kisebbségi vélemény előadása fog beszélni, úgyhogy az érdemleges vitát csak pénteken kezdik meg. Kijelentette még Scitovszky, hogy a frankbizottság üléseiről felvett gyorsírói jegyzeteket nem nyomatják ki, hanem a gépirósok napok az elnöki emelvényen fognak a képviselők rendelkezésére állni. Az ellenzék ezzel szemben követeli a gyorsírói jegyzetek kinyomását.

Scitovszky elnök után Pesthy Pál igazságügy-miniszter, Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter és Almássy László, az egységspárt ügyvezető igazgatója látogatták meg Bethlent, majd délután tájékoztató

Bethlen hosszú tanácskozást folytatott gróf Teleky Pállal, ami általános feltűnést keltett.

Pál ügyvéddel, arról, hogy miután kétségtelen a szokolhamisító Mészáros Gyula tanár bűnössége, Mészáros pedig, aki magyar állampolgár és magyar területen követte el a bűncselekményt, jelenleg Törökországban tartózkodik, van-e mód arra, hogy Mészárossal, a magyar állampolgárnak, Magyarországon elkövetett bűncselekménye miatt a magyar kormány a török kormánytól kiadatását kérje.

Az ügyről Altanz Royere francia kiküldött a következőket mondta az újságíróknak:

— Schulze vallomásából kiderül, hogy abban az időben, amikor Windischgrätz herceg néki Bécsben Mészárost bemutatta, a szokolhamisítás még csak tervben volt meg és Schulze Windisch-

grätzet és Mészárossal csak a szokolhamisítás lehetőségeiről beszélt. Windischgrätz a szokolhamisítást nem tartotta célravezetőnek, éppen emiatt Schulze tudomása szerint ezzel nem is foglalkozott. Hogy a frankhamisítás ügye mikor került hármuk között szóba, illetve, hogy Mészárossal milyen szerepe van vagy volt a frankhamisításban, erre vonatkozólag Schulze még nem

Ujból ki kell egészíteni a pótnyomozást

Az ügyészségen hétfőn befejezték a rendőri pótnyomozás iratainak tanulmányozását és ezeknek alapján valószínűleg

két újabb egyén ellen fognak pótvádíratot adni, mert a pótnyomozás megállapítása szerint ezek jelen voltak Zadrawetz István püspök lakásán, amikor ott átszámolták a hamis ezerfrankosokat és amikor Zadrawetz felesketto a frankterjesztőket.

Ezenkívül pótvádírat készül dr. Vargha Béla ellen is. A frankhamisítási ügy fő-tárgyalásán az eddig tervbevett tanúk közül sok új tanu is ki fognak hallgatni, ezek közt valószínűleg gróf Teleky Pált is.

A francia kiküldöttek hétfőn délelőtt megjelentek a rendőrségen Katona Rozsó rendőrőtanácsosnál, majd Sztrache Gusztáv főügyészt keresték fel, akivel hosszú ideig tanácskoztak. Ez a tanácskozás azzal van összefüggésben, hogy a francia rendőrtisztviselők Schulze berlini vallomásában foglalt újabb adatok alapján a pótnyomozás ki-

akart részletes vallomást tenni. Schulze azonban a Doucet kezelt között lévő adatok nyomán kénytelen lesz Mészáros szerepének ezeket a részleteit is elmondani. Az az egy máris bizonyos, amint ezt Doucet távirata határozottan jelzi, hogy

a szokolhamisítók egész társasága és a frankhamisítók társaságának komplexuma között elvitázhatatlan összefüggés van.

Az is kétségtelen Doucet szerint, hogy Mészáros volt az, aki a frankhamisítás idejét éveket ezelőtt felvetette.

A francia kiküldöttek kijelentették még, hogy

a budapesti francia követ diplomáciai lépést fog tenni a magyar kormánytól, amelytől azt kívánja, hogy kérje az a görög kormánytól Mészáros kiadatását,

mert a franciák erre nagy súlyt helyeznek. Ha a magyar és a török kormány között ebben a kérdésben bármilyen differenciák merülnének fel, a francia kormány e tekintetben a legmesszebbmenően támogatni fogja a magyar kormányt.

egészítését kívánják.

Katona Rozsó rendőrőtanácsos a franciák távozása után kijelentette az újságíróknak, hogy

a nyomozás teljes befejezéséről még szó sem lehet, mert még nem lehet tudni, hogy mit fog a franciák berlini nyomozása eredményezni. A berlini nyomozás befejezése után a francia kiküldöttek visszatérnek Budapestre

és ekkor fog eldőlni, hogy milyen irányban kell kiterjeszteni a nyomozást.

Sztrache Gusztáv főügyész az újságírók kérdésére kijelentette, hogy a francia kiküldöttek az ő kérésére jelentek meg az ügyészségen, mert meg akarta mutatni nekik azt az átiratot, a mit a magyar hatóságok Schulze ügyében Berlinbe küldtek, amire azonban még nem érkezett Berlinből válasz. Kijelentette még a főügyész, hogy a pótnyomozás legutóbbi kihallgatásairól felvett jegyzőkönyvek még nem érkeztek meg az ügyészségre és így a pótvádírat ügyében még nem történhetett végleges döntés.

Próba-botrány a prágai képviselőházban

Amikor a gépirókisasszonyok lármáznak az ellenzék helyett

Prágából jelelik: A csehszlovák képviselőház tanácskozótermében vasárnap délelőtt olyan ülés zajlott le, amelyet alighanem a világ többi parlamentjében is meg fognak ismételni.

Az elnöki székben Malypeter elnök ült, de a padokban nem a nép megválasztott képviselői foglaltak helyet. A képviselőház tisztviselői, alkalmazottai, gyorsírói, teremőrök, gépirókisasszonyai és telefonhölgyei ültek a képviselői padokban.

— Igen tisztelt hölgyeim és uraim — kezdte mondókáját Malypeter elnök — valamennyien tudják, miről van tulajdonképpen szó. Aki még nem tudja, annak megmondom. Az elnöki emelvényen és a szószéken mikrofonokat helyeztünk el és ezek össze vannak kapcsolva a tanácskozóterem különböző részeire alkalmazott hangoson beszélőkkel. Most ki fogjuk próbálni, vajon hallható-e a szószék szava akkor is, ha pokoli lármát tölti be a terem?

A pokoli lármát, amellyel máskor az ellenzék szokta eltemenni a miniszterelnök szavát, a parlamenti alkalmazottaknak kellett produkálniuk.

— Nagyon kérem a tisztelt hölgyeket és urakat — kérte az elnök a jelen-

levőket — csak ordítsanak minél hangosabban és fejtsenek ki olyan tanulságot, amilyent csak bírnak.

A következő pillanatban a miniszterelnök helyén ülő gyorsíró felállott s beszélni kezdett, mintha ő volna a miniszterelnök:

— Tisztelt Ház, önök igen jól tudják...

Tovább nem folytathatta. Az ellenzék padjain ülő gépirókisasszonyok és teremőrök egyszerre torkuk szakadtából kiabálni kezdtek:

— Fogja be a száját... Gazember... Csirkéfogó...

A miniszterelnök tovább beszélt, mintha semmi sem történt volna, viszont az ellenzék ökölbe szorított kezekkel, vörösre ordította magát:

— Még mindig itt van? ... Takarodjék ki! A piaci légy tisztességesebb, mint maga...

Az elnöki Malypeter hátradőlt a székében és úgy hallgatta a zenehonát. Néhány perc múlva intett, hogy esend legyen és ő kezdett el beszélni:

— Tisztelt hölgyeim és uraim, önök tulságosan szerények. Amit önök ut művelnek, az nem más, mint szaj és nyugtalanság a botlatalon. Nekem nem erre van szükségem. Nekem olyan bot-

rányra van szükségem, amely a miniszterelnök ura fojtja a szót. Tehát rajta, próbálják meg!

A miniszterelnök magasra emelte a ceruzáját és ismét beszédbe kezdett:

— A kormány presztízse nem engedheti meg, hogy a szönyegen levő törvényjavaslat...

Az ellenzék tagjai, mint dühödő farkasok ugráltak fel helyeikről s pokoli zenekont csaptak. Különösen a telefonhölgyek és gépiróksasszonyok tettek ki magukért. Kezüket ököfibe szoritották és a nyakukon kidagadt az ér, amikor a miniszterelnök felé visítottak:

— *Aljas piszok, takarodjék innen, ön a nemzet szégyene, csaló, sikkasztó!*

Ugyanakkor néhányan trombitálni kezdtek, mások meg a dobot ütötték. Természetesen a padok csapkodásáról sem feledkeztek meg, főben az iratszókat vadgosták a falhoz, míg egyesek a fedeleket szakították le a padokról, azokkal verdesték a deszkákat.

— Ez már valami — szól Malypeter elnök a mellette ülő jegyzőhöz — ugy látszik, megértették az intenciómat...

A lármá csakugyan akkora volt, hogy a miniszterelnök beszédéből egyetlen szót sem lehetett megérteni, annak ellenére, hogy a hangosan beszélők ugyan csak kitétek magukért.

Az elnök intett, hogy elég volt s mondani szeretne valamit. Az ellenzék azonban nem lehetett többé megfékezni. Annyira belemelegedett a botrányesindulásba, hogy komolyan vették a feladatukat. A hölgyekkel nem lehetett többé bírni. Rá akartak rohanni a kormány tagjaira s csak nagynehezen lehetett őket visszatartani.

Percok multak, míg végül az elnök szóhoz juthatott:

— Nagyon szép, nagyon szép, köszönöm, igen tisztelt hölgyeim és uraim, most már körülbelül tisztában vagyok a helyzettel. A dolog úgy áll, hogy a mikrofonok és a hangosan-beszélők nem elegendők arra, hogy biztosítsák a szónok fölényét. Ennek következtében a legközelebbi próbáláson több mikrofont és több hangosan-beszélőt fogunk alkalmazni. Még egyszer köszönöm a szíveségüket s meg kell mondanom, hogy különösen a hölgyek hazugánval nagyon meg vagyok elégedve. A legközelebbi próbálást mához egy hétre tartjuk meg...

Az igazság kedvéért meg kell említeni, hogy az elnök nem mondhatta ezeket a szavakat egyfolytában. Az ellenzék még mindig annyira benne volt a fülháborodásban, hogy gyakran félbeszakították.

Malypeter nem vette komolyan ezt a fülháborodást, sőt meglegedetten mosolygott, hogy ennyire sikerült a próba.

Leszállították a moziadót Noviszadon

A kiszélesített tanács közgyűlése

Noviszadról jelentik: Hétfőn tartotta Noviszad kiszélesített tanácsa február havi közgyűlést. A polgármesteri jelentés beterjesztése után a mozgófényképszínházak kérvényét tárgyalta a közgyűlés, amelyben azok a vigalmi adó leszállítását kéri. Hosszabb vita után, amelynek során elfogadták Klicin Mita indítványát, hogy a mozikat ezentul kötelezni fogják, hogy a szláv filmfeliratoknál ne latin, hanem cirill írást használjanak, a közgyűlés leszállította a mozik vigalmi adóját. Boksan Radivoj tanácsára ezután elhatározta, hogy a városi tanács állapítsa meg, milyen károkat okozott az árvizeknek a magyar hadikölcsönjegyzés. Vajosevics Radovan indítványozta, hogy az ezekből a károkból származó követeléseket a külügyminisztérium útján érvényesítsék. Vucselics Milo tanácsnok a felszólalásokra adott válaszában kijelentette, hogy a

város még 1922-ben bejelentette ezeket a károkat a külügyminisztériumnak, azonban a kérdést a kormány az egész ország területére nézve egységesen fogja rendezni Magyarországgal.

A Kamenicai-uton létesítendő vasutalakóházak építkezési szabályzatának elfogadása és több jelentéktelenebb ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért. A hidépítés ügyét levették a közgyűlés napirendjéről és azt legközelebb rendkívüli közgyűlésen fogják tárgyalni.

A görög diktátor védekezik

Pangalosz magyarázza a letartóztatásokat

Athénből jelentik: A görög kormány legutóbbi intézkedései, az újabb letartóztatások és száműzések annyira fölzúgatták a közvéleményt, hogy Pangalosz tábornok szükségesnek tartotta hivatalos kommunikéban igazolni a belső és külföld előtt a foganatosított intézkedések szükségességét.

A kommuniké szerint a görög kormányhatóságok kézzelfogható bizonyítékokat szereztek, hogy Plasztirasz tábornok, az 1922. évi katonai forradalom értelmi szerzője, aki hosszú ideig külföldön bujkált, majd titokban visszatért Athénba és letartóztatták, a külföldről összeesküvést szőtt Kondilisz tábornokkal, hogy katonai puccsot fognak támasztani. Plasztirasz tábornoknak időközben sikerült Franciaországba menekülnie s onnan készítette elő az újabb államcsíny, azután Beogradban tűnt föl, hogy közelebbről szervezhesse meg a puccsot. A katonai cenzura táviratokat kobozott el, amelyekből kiderült, hogy a volt miniszterelnökök is résztvettek az összeesküvésben.

Plasztirasz tábornok már nincs Beogradban, de — a kommuniké szerint — jugoszláv területen tartózkodik.

Beogradi jelentés szerint hivatalos helyen az elmúlt napokban azt a fölvilágosítást adták, hogy az a hír, mintha Plasztirasz jugoszláv területen tartózkodnék, nem felel meg a valóságnak, az újabb görög jelentést azonban még nem cáfolták meg.

Az erélyes kocsmárosné

Egy agrázkódás története a bíróság előtt

A szuboticai törvényszék Pavlovics tanácsa hétfőn tárgyalta Karakasevics Gáborné molli kocsmárosné ügyét, aki ellen súlyos testi sértés miatt emelt vádat az ügyész.

Molnár 1922. év január 31-én Karakasevics Gáborné kocsmájába késő este meglehetősen ittas állapotban beült a Béczin Ranko és bort rendelt. Karakasevicsné látván, hogy Béczin már valahol erősen felüdült a garatra, megtagadta a kiszolgálását, majd amikor az ittas vendég lármázni kezdett, kitaszkofta a kocsmára ajtaján. Béczin a kocsmarajtó lépcsőjén elesett és lezuhant, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy agrázkódást szenvedett. Hónapokig kezelték az orvosok, de nem sikerült teljesen gyógyítani: a munkabíró, egészséges ember magával tehetősen, munkaképtelen lett. A kocsmárosné ellen az esetből kifolyólag súlyos testi sértés miatt indították eljárást.

A tárgyaláson Karakasevicsné kijelentette, hogy egyáltalában nem érzi magát bűnösnek. Béczin Ranko részegen jött be a helyiségbe és ő a szigorú rendőri szabályrendelet értelmében nem volt hajlandó kiszolgálni. Béczint az ajtóhoz vezette és ott — anélkül, hogy megfökte volna — az ajtón kívül tette. Az itas ember megcsuszhatott a síkos, fagyos lépcsőn és lezuhant a földre.

A vádlott után sorra kihallgatta a bíróság azokat, akik a kritikus estén jelen voltak a vendéglőben. Felvonultak a

korcsmai vendégek, a tamburások, akik a saját megfigyeléseik szerint ismertették az esetet. Megjelent az öreg, megsejtült Béczin is a bíróság előtt, de alig tudott összefüggő válaszokat adni a hozzá intézett kérdésekre.

A tanúk után Jeremias Risztó dr. törvényszéki orvos terjesztette elő az orvosi véleményét Béczin sérüléseiről, majd a perbeszédet tartották meg.

Csulnovics Ferdo dr. ügyész bizonyítva látja a vádat és kérte a bűnösség kimondását.

Aradszki Iván dr. védő rámutatott arra, hogy a rendőri tilalom ellenére a vádlottak nem volt szabad kiszolgálni az ittasan belépő vendéget. Egyetlen tanu sem bizonyította, hogy a vádlott ténykedése okozta Béczinnek lezuhanását a lépcsőkről. Legrosszabb esetben csak gondatlanság esete forog fenn. Felmentést, vagy — bűnösség kimondása esetén — enyhe ítéletet kért.

A bíróság, figyelembe véve az említett körülményeket, a vádlottat nyolc napi fogság fő- és 200 dinár méltékblintetésre ítélte. A felek felebbztek.

Vázsonyi merénylőit szabadlára helyezik?

Kedden dönt a vizsgálóbíró

Budapestről jelentik: A rendőrség — mint ismeretes — pénteken délután kísérte át Vázsonyi Vilmos merénylőt, vitéz Vannay Lászlót és Molnár Ferencet az ügyészség Markó-uccai fogházába. Az ügyészség indítványozta a vizsgálóbírónak, hogy hatósági közeg elleni erőszak büntette címén mindkét terhelttel szemben tartsa fenn az előzetes letartóztatást.

Földy soros vizsgálóbíró hétfőn vezette maga elé a letartóztatott merénylőket. A vizsgálóbíró döntéséről még semmiféle hír nem került nyilvánosságra, amikor a Szózat című fajvédő lap hétfő délutáni száma már azt a hírt hozta, hogy a vizsgálóbíró elrendelte mindkét merénylő szabadlára helyezését.

A Szózat feltűnést keltő közlése nézve az újságírók kérdést intéztek dr. Sztrache Gusztáv főügyészhez, aki kijelentette, hogy nem tud arról, hogy a vizsgálóbíró a terheltet szabadlára helyezése mellett döntött és nem is tartja ezt valószínűnek.

Megbízható forrásból származó hírek szerint a vizsgálóbíró a hétfői kihallgatás után csak kedden dönt Vannay és Molnár további sorsáról.

Párbaj a párbér miatt

A djakovári püspökség ultimátuma egy baranyai egyházközséghez

Baranyában már évek óta heves harc folyik egyes községek római katolikus hívői és az egyházi hatóságok között azért, mert a hívők nem hajlandók megfizetni a rájuk kirótt párbért. Ezek az ellentétek az utóbbi hónapokban különösen kifelesedtek, úgyhogy a plébánia-ék beadványokkal árasztották el a gyakovói püspökséget, amely egyúttal a baranyai egyházak apostoli helynöksége is. A plébánia-ék szerint az állapotok a baranyai katolikus lakosság között azért mérgesedtek el, mert a legtöbb egyházközség még a háború előtt — kimondta az akkori plébánosok beleegyezésével, hogy a természetbeni járandóságokat pénzzel váltja meg. A pénz értéktelenedése dacára a baranyai katolikusok a régi összegben akarják fizetni a párbért és haladni sem akarnak arról, hogy a buzában s egyéb naturáliákban fizessenek.

Különösen Batina baranyai község katolikus lakossága áll mereven azon az állásponton, hogy nem fizet a párbér. A község több éven át volt plébánosa, Czulderij András, kénytelen volt a nélkülözések miatt elhagyását kérni.

Utána Perhacs Iván foglalta el a plébániát, aki szintén nem tudott Batina megélni.

Miután a község népe nem engedett álláspontjából, most Aksamovics gyakovói püspök ultimátum szerinti fölszólítást küldött az egyházközségnek. A püspök úgy rendelkezett, hogyha a község nyolc héten belül nem tesz eleget visszamenőleg fizetési kötelezettségének, akkor főpásztori jogánál fogva megszünteti a batina plébániát és Batina Vörösmartomhoz csatolja és fiókegyházzá degradálja.

A baranyai lakosság élénk figyelemmel kíséri, hogy az erélyes püspöki intézkedésnek lesz-e valami hatása a batina lakosokra.

Rablótámadás a trafikban

Leütöttek egy budapesti trafikosnét

Budapestről jelentik: Vakmerő rablótámadás történt hétfőn délután Budapesten, a Dohány-uccában. Két jólöltözött fiatalember délután fél négy óra tájban betért a Dohány-ucca 63. szám alatti dohánytözsébe, ahol Péterfi Katalin, az üzlet hatvanegy éves tulajdonosnője egyedül tartózkodott. Az egyik fiatalember cigarettát kért és amikor az idős asszony lehajolt, hogy kiszolgálja, neki támadtak és fojtogatni kezdték. Majd az egyik támadó gumibotot vett elő, amellyel leütötte a trafikosnét. Péterfi Katalin az ütés következtében elvesztette eszméletét. A trafik kirablására azonban nem került sor, mert a rablók gyanus neszt halottak, mire elmenekültek.

Az eszméletlenül heverő trafikosnőre később egy vevő akadt rá, aki nyomban értesítette a rendőrséget. A nyomozás megindult.

Ne higgy a férjnek

Tanuk, akik jóhiszeműen okirathamisítást követtek el

Érdekes bűnyben ítélkezett hétfőn Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa.

Az államügyészség magánfeljelentés folytán eljárást indított Gyenes János és Kranpa István szubotica lakosok ellen okirathamisítás vétsége miatt. A vádirat szerint Mátrai Lajos szubotica lakos, aki 1924. év május 17-én kötött házasságot Szuboticán Laudansek Margittal, ugyanazon év október hó 21-én éjjel, minden ok nélkül, elhagyta feleségét. A házasságok együttélése tehát május 17-től október 21-ig tartott. 1924. év december hó 22-én megjelent Gyenes János és Kranpa István a szuboticai II-ik körű rendőrbiztos Krnyajszki Lazarev Grujo előtt és ott igazolták, hogy Mátrai Lajos és felesége hat hónap óta nem éltek együtt. A két tanu bemozdása alapján a rendőrbiztos, hivatalos bizonyítvány állított ki arról, hogy Mátrai Lajos és felesége december hó 22-től visszamenőleg hat hónapig nem éltek együtt. Ilyen módon létrejött egy olyan közokirat, amely hamis tényállítást tartalmazott és amely okirat Mátrai Lajosné jogaira nézve nagyfontosságú.

A hétfői tárgyaláson az elnök kérdésére a vádlottak egybelhangzóan kijelentették, hogy őket Mátrai Lajos, akit ismertek, felszólította, hogy menjenek el vele a II-ik körű rendőrbiztoshoz és ott igazolják, hogy ő hat hónap óta különválva él a feleségétől. Ez december 22-én történt. Ők igaznak vették Mátrai állítását, teljes jóhiszeműséggel megjelentek a rendőrbiztos előtt és ott tanuskoztak.

A vádlottak után Krnyajszki rendőrbiztos, majd Mátrai Lajosnét hallgatta ki a bíróság tanuként, mire a bizonyítási eljárás véget ért és a bíróság a két vádlottat — a nagyszámu enyhítő körülmény figyelembevételével — egyenkint nyolc-nyolc napi fogságra ítélte el. Az ítélet jogerős.

HIREK

Popovszka bliccelt

Popovszka József harmincöt éves mosztári teológus öngyilkosságot követett el. Az életunt fiatalember a gőzfürdő egyik kádjában felvágta az ereit.

Meghalt.

Popovszka volt a szegedi diákinternátus tanulmányi főfelügyelője. A tanulmányi főfelügyelő vigyáz arra, hogy a diákok megtanulják a leckéjüket. Ez egy olyan felelősségteljes pozíció, akár a császáré, azzal a lényegtelen differenciával, hogy míg a császárnak a jogar és a korona, a főfelügyelőnek a pofon és a nádpálca voltak a dekorációi. A konviktsi diáknak cseppet sem irigylésreménytelen folyt a sorsa. A szakácsnőtől kezdve az igazgatóig mindenki büntetés nélkül kizárhatta őket; pad alatt olvasni szigorúan tilos volt, óra közben gúlközölni szigorúan tilos volt, a tanár ur szóko alá zenélő vekkert dugni szigorúan tilos volt. Általában minden kedvünkre való kulturális megmozdulás szigorúan tilos volt.

Az igazgatóknak két csunya leánya volt. Popovszka, a szerencsétlen, zsarnok főfelügyelő halálában beleszeretett az egyikbe, természetesen a csunyábbikba. Mert Popovszkában alapjában véve gyáva lélek járt hálni, amolyan agyrajáró lélek, aki két rossz közül mindig a rosszabbikat választotta. A főfelügyelő végzetes indulásáról tudott az egész intézet, csak az igazgató nem, mert különben már rég a kóblére ölelte volna és a nyakába sózta volna az édes virág-szálat. Popovszka persze nem mert nyilatkozni és így szerelme továbbra is reménytelen maradt és a főfelügyelő izzó szenvedélyét vagy rajtuk töltötte ki, vagy pedig drámáiban. Popovszka ur drámákat írt, amelyeket aztán kötelesek voltunk felolvasni az önképzőkori üléseken. Jaj volt annak, aki egy ilyen vasárnap délutáni széanszról elmaradt, az elmulasztott latinórát nem büntették ilyen kegyetlenül az illetőt. Nekünk, írodalmi ambíciósnak, ílyeténképpen tiltott terület volt a drámáirás mezeje. Vérgigéző Popovszka az egész tíkos drámáiró konkurrenciát. Néha meglepetésszerű razzákat tartott a fiókjainkban és az értéktárgyainkat, azzal az indoklással, hogy óra alatt játszottunk, egyszerűen elrabolta.

— Te csirkász! — mondta felháborodottan — már megint haszontalanságokon töröd a fejed!

És kivette zsebemből a gyönyörű radirgummit, azzal, hogy majd a szünetben visszaadja. Amennyire erre emlékezni tudok, minden esetben elfelejtette visszaszolgáltatni a holmijaimat, így a keftős számú penkalamát, a lilacsikos nyakkendőmet, két ötven koronás okmánybélyeget, tíz deka piros promencit, egy vadonatúj villamoslámpát és a manzetta-gombjaimat, amelyek, bár két különböző maradékból párosítottam össze őket, mégis egészen stílusos látványt nyújtottak a közelömlen. Az így elrabolt javakat Popovszka — mint utóbb kiderült — hazaküldte Mosztárban élő családjának.

A lázadók természetesen továbbra is drámákat írtak, ötfelvonásosakat, sőt akadt egy osztálytársam, akit Popovszka egy ízben véresre pofozott és aki bosszúból egy nyolcfelvonásos drámát írt, bőregerekkel, harsonával és kísértetekkel tele spélvelve, hogy az egész önképzőkörnek fudbörzött a háta a felolvasásánál. Mindnyájunkra haragudott Popovszka, kedvencel csupán a vigjátékról voltak. A fiúk azonban összetartottak és aki vigjátékot merészelt írni, arra undorral mondta az egész osztály:

— Főzi! Ajjas hízolgó.

Tel utóbban történt, hogy Popovszka

egy kis gégeoperáción esett keresztül. Az operáció után egy gummosövet helyeztek el a torkában, hogy míg a seb be nem gyógyul, azon keresztül vegyen lélegzetet. Másnapra Popovszka, aki külföldben is szórakozott ember volt, teljesen megelégedkezett a dolgról és mikor szájkiöltésnél valami kellemes érzést a gégéjében, megkösörülte a torkát és önfelédten lenyelte a gummosövet. A fulladás előtt egy percet sikerült csak megmeneteni.

És most, az esztendő után a főfelügyelő ur mégis bucsut mondott az életnek, beült a fürdőkádba és felvágta az ereit. Agyó. Mindig ilyen ravasz fiú volt ez a Popovszka. Bliccelt. Firdőjéggel utazott át a másvilágra.

Tamás István

— **Gyogyevics főispán Beogradban.** Gyogyevics Dragoszláv szubotical főispán hétfőn hivatalos ügyek elintézése végett Beogradba utazott.

— **Boskovics Dusán képviselő beszámolója Pancsevón.** Pancsevóról jelentik: A független demokratapárt pancsevói szervezete vasárnap közgyűlést tartott Pancsevón. A gyűlésen Boskovics Dusán képviselő beszámoló beszédet mondott. Élesen támadta a kormányt, különösen Sztójadinovics pénzügyminisztert és azt fejtegette, hogy a politikai konstelláció egyre inkább igazolja a Pribicevicspárt politikáját.

— **Miletics Szvetozár-émlékünnep Szomborban.** Szomborból jelentik: A szombori radikális klub Miletics Szvetozár centennáriuma alkalmából kedden ünnepélyt rendez.

— **Kinevezés.** Beogradból jelentik: A közegészségügyi minisztérium dr. Dant Gojkót Knezsevi Vínogradra, dr. Bogdanovics Bogdánt Sztáranakizsára, dr. Ninkov Stevánt Noviszadra, dr. Perler Benedeket pedig Szanadra hatósági orvossá nevezte ki.

— **Uj városi főjegyző Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Damjanovics Sztéván dr. noviszadi járásbíró Noviszad városához városi főjegyzőnek nevezték ki. A kinevezés a hivatalos lap legközelebbi számában fog megjelenni.

— **A noviszadi sakkbajnokság.** Noviszadról jelentik: A noviszadi bajnoki sakkverseny negyedik fordulóján dr. Iljics nyert Mesterovics ellen, Bizám Vidor ellen, Gribusin Csányi ellen. Kulzsinski és Feuer remisre végeztek. Az ötödik fordulón Gribusin legyőzte dr. Iljicset, Bizám Csányit, míg a Kulzsinski—Vidor és Feuer-Mesterovics játszmák függőben maradtak. A verseny állása: Kulzsinski 3 $\frac{1}{2}$ (1 függő játszma), Bizám 3 $\frac{1}{2}$, Vidor, Feuer és dr. Iljics 2 (2), Gribusin 1 $\frac{1}{2}$, Csányi 1, Mesterovics 1/2.

— **A demokrata-párt nagygyűlése Molon és Adán.** Molról jelentik: A demokrata-párt vasárnap Molon és Adán tartott nagygyűlést, amelyen megjelentek Grol Milán, Setyerov Szlávko és dr. Radoszavlyevics Milos képviselők, valamint Popovics L. Milán lapszerkesztő. A gyűlés szónokai a községi választásokat sürgették.

— **Uj városi tanácsos Noviszadon.** Beogradból jelentik: A belügyminiszter felmentette állásából Lakics János noviszadi polgármester-helyettes tanácsnokot és helyébe dr. Damjanovics Sztéván városi aljegyzőt nevezte ki.

— **Coolidge elnök még mindig beteg.** Mint a Newyork Herald-nak jelentik Washingtonból, a Fehér-ház kommunikéje közli, hogy Coolidge elnök meghűlése miatt újból kénytelen volt valamennyi nyilvános szerepléséről lemondani.

— **A titeli lelkész sajtópöre.** Noviszadról jelentik: Arabucics György titeli görögkeleti lelkészt Urkusics Zsárko titeli kereskedő a Zasztavában azzal vádolta meg, hogy egy hétig nem járt misére, de korcsmába minden este eljárt, a Davidovics-kormánytól autót kapott és nem fizetett utána adót és mint a Busla-dalárda elnöke, jogtalanul szerezte meg a Szent Száva-rendet. Urkusicsot sajtó utján elkövetett rágalmazásért a noviszadi törvényszék hétfőn háromezer dinár főbüntetésre és ezer dinár mellékbüntetésre ítélte. Urkusics ellen eljárás folyik a noviszadi törvényszéken amiatt is, mert hamis fuvarlevél-másolattal harminchéromezer dinárt csalt ki a szubotical Hartmann és Connen cégtől.

— **Nem sikkasztott a letartóztatott noviszadi építész.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség utasítására, mint a Bácsmegeyi Napló megírta, letartóztatták Láppy Vilmost, a vajdasági kőművesek és építőmesterek szövetségének volt titkárát, mert nem tudott 3758 dinár szövetségi pénzzel elszámolni. Láppy Vilmosné annak közlését kéri, hogy férje nem sikkasztott, hanem elszámolási viszonyban volt a szövetséggel, amelyből szervezési költségek címén még nagy követeléssel vannak és hogy az erre vonatkozó bizonyítékokat már beterjesztette a vizsgálóbíróknak.

— **Gyujtogatással akarta szanálni magát egy leégett kocsmáros.** Dárdáról jelentik: Vukanjac Gyoko dárdai kocsmárosnak a minap leégett a háza. A megindult vizsgálat során terhelő körülmények merültek fel arra nézve, hogy Vukanjac maga gyujtotta fel a házat. Feleségével együtt letartóztatták és ekkor bevallotta, hogy a tönk szélén állott és a házat nagyobb összegre bebiztosította. A házaspárt beszállították a dárdai járásbírószághoz.

— **Csalás miatt letartóztatott kereskedő.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség utasítására letartóztatták Sztaszinszki Sámuel petrováci kézműárkereskedőt, aki ellen csalások és sikkasztások miatt tettek feljelentést. Sztaszinszki ugyanis még a múlt évben a Plavics Koszta és Társa szombori cégtől nyolcvanezer dinár értékű árut kapott bizományba, amelyet eladott és az árát elsikkasztotta. Hasonló módon károsította meg tizennyolcezer dinár erejéig Grosszberger Ignác szubotical kereskedőt is.

— **Betörők az éléskamrában.** Feketicsről jelentik: Ismeretlen tettesek betörték Király Ferenc feketési gazdálkodó portájára, ahol az éléskamrából nagymennyiségű élelmiszert vittek el. Amikor a betörők már az éléskamrában voltak, Királynak eszébe jutott, hogy nem zárta be a kamra ajtaját, mire kiment és bezárta az ajtót. A betörőknek így a mennyezetet kellett átvágniuk, hogy zsákmányukkal a padlason keresztül szökhessenek el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A Pribicevics-párt baranyai agitációja.** Dárdáról jelentik: A független demokratapárt vezérei legközelebb nyolc napos baranyai körútra indulnak. Az agitációs körúton Pribicevics Szvetozár is részt fog venni.

— **Műkedvelő előadás Topolán.** A bácsopolai izraelita hitközség szombaton, február 27-én este nyolc órakor a Kaszinó szállóban táncmulatsággal egybekötött műsoros estélyt rendez. Előadja Szenes Béla „A hittantanár” és „A papa vizsgálják” című ötfelvonásos vigjátékait. A két darab szerepeit Lederer Gábor, Weisz Kálmán, Basch Mariska, Buchwald Bözsike, Schwartz Samu, Schönfeld Irénke, Weisz Jolánka, Weisz Mancika, Buchwald Béla, Pressburger Panni, Pressburger Andor és Blau Imre játsszák. Ullmann Márta klasszikus ének-számait és Buchwald Béla aktuális strófái egészítik ki a műsort.

— **Letartóztattak egy garázdálkodó rendőrt.** Noviszadról jelentik: Pisarev Száva deszpotszentiváni vendéglős kocsmájában néhány nappal ezelőtt ünnepi vacsora volt, amelyen Igics Nikola felköszöntőt mondott. Panin Dusán garázdálkodó többször közbeszólt Igics beszédébe, mire Milics Mladen községi rendőr rendreutasította. Panin megsértődött és eltávozott a kocsmából, a rendőr azonban utána ment és az uccán ütlegetni kezdte, letépette a földre és addig ütötte, amíg csak Paroski Gyoka csendőrőrmester ki nem szabadította Panint a dühöngő rendőr kezéből. Milics ekkor még kétszer Paninra löött. A lövések nem találtak, de a rendőri ütlegektől Paninnak tíz bordája betört. Milics rendőrt letartóztatták és hétfőn átadták a noviszadi ügyészségnek.

— **Vasuti szerencsétlenség Romániában.** Zombolyáról jelentik: A Zombolya közelében levő Szakálháza állomáson hibás váltoállítás következtében a Simplon egy olyan sínparra futott be, amelyen javításra váró kocsik álltak. Az összeütközés következtében a Simplon több kocsija megsérült, az utasoknak azonban semmi bajuk sem történt.

— **Letartóztatott csaló.** Becskerekéről jelentik: A becskereki ügyészség rendeletére vasárnap letartóztatták Ivanica Nikola malomszerelőt, aki ellen Reiter Johan nürnbergi gyáros család miatt tett feljelentést. Ivanica már többször volt büntetve és szerepe volt a zagrebi bélyeghamisítási bűnyben is.

— **A pancsevói francia klub küldöttsége a Narodna Bank kormányzójánál.** Pancsevóról jelentik: A pancsevói francia klub vezetősége részéről Pavlovics Ljubica elnök, Szmederevac Olga és Gramberg Vera küldöttéggel jelentek meg Weifert Györgynél, a Narodna Banka kormányzójánál, akit kitüntetések alkalmából üdvözöltek. Weifertet — mint ismeretes — a francia becsületrend parancsnoki keresztjével tüntették ki.

— **Őrizetbe vették a csehszlovák hajószindikátus sikkasztójának a feleségét.** Noviszadról jelentik: A csehszlovák hajószindikátus megszökött pénztárnokát, Szlávik Ferencet még mindig nem sikerült kézrekeríteni. Most kiderült, hogy Szlávik az elsikkasztott négyszázezer dinárból huszezer dinárt elhelyezett egy bankban felesége részére. A rendőrség a pénzt lefoglalta, Szlávikét pedig őrizetbe vette.

— **A bajmoki hadirokkant egyesület közgyűlése.** Bajmokról jelentik: A bajmoki hadirokkant egyesülete tisztújító közgyűlést tartott, amelyen elnöknek Kocsis Lajost, titkárnak Suics Istvánt és pénztárnoknak Szuht Sándort választották meg.

— **Kiszúrta a barátja szemét.** Noviszadról jelentik: Lakatos István petrovoszelei munkás korcsmai mulatozás közben összeveszett Rostás Ferenc nevű barátjával, akit késével fejbeszúrt. A szúrás oly szerencsétlenül érte Rostást, hogy balszeme kifolyt. Életveszélyes sérülésével beszállították a noviszadi kórházba. Lakatos a rendőrség letartóztatta.

ÓVJA AZ ARCÁT

a szappan karos hatásától, mert a szappan kiftéseket, foltokat, korai ráncosodást és egyéb bőrtisztálanságot okoz. Az arcmosásra használja kizárólag az orvosok által ajánlott tökéletes párisi emulsió, a „Visagino” Adeline Patti-t, amely az arc bőrének állandó üdöséget ad és megszünteti minden bőrtisztálanságot. Köszönőlevelek naponként érkeznek hozzánk. Kapható gyógyszerárakban, drogáriákban és illatszertárakban üvegenként 30 dinárért. Jugoszláviai főraktár: Zagreb, Gajeva ulica broj 8.

Tisztújítás a banatskinovoszelői radikális pártban. Pancsevőről jelentik: A Banatskinovoszelői radikális pártszervezet közgyűlést tartott, amelyen új vezetőséget választottak. Elnök Modosonov Szvetozár lett.

Jadlowker Szubotján. Jadlowker Hermann, a világhírű kamaraénekes február 23-án, vasárnap este fél tíz órai kezdettel tartja hangversenyét a városi színházban. Jegyek már csak korlátozott számban kaphatók. *Spórer* Mórénál (Karadzicsseva utca 8. Telefon 767.)

Felgyújtotta apja házat. Novigradról jelentik: Brankov Péter szerbországi napszámos összeszólalkozott apjával, mire bosszúból felgyújtotta szülői házát. A ház tetete leégett, a kár huszezer dinár. Brankovot letartóztatták.

Sikkasztásért letartóztattak egy budapesti kráveháztulajdonost. Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Schreiber Henriket, az Aréna-uti Gradó-kávéház tulajdonosát, aki hatvanmillió értékű árut, amit bizományba kapott, elikkasztott.

Dr. Dettre János ügyvédi irodáját Szegeden Valéria tér 10. szám alatt újranyitotta. Telefon 10-20. 1538

Uj sarki expedíció — Ford pénzén. Washingtoni jelentés szerint Byrd, nyugalmazott tengerészkapitány, aki a Mc Millan-sarki expedícióban a hadügyminisztérium képviselője volt, északsarki útra indul. Az expedíció magánfellegű lesz, s Ford és Rockefeller fogják finanszírozni, akik egyelőre husz-huszezer dollárjégnél Byrdnek a költségek fedezésére. Más gazdag üzletemberek is megígérték anyagi támogatásukat. Byrd kapitány áprilisra vagy augusztusra tervezi az indulást. Ha augusztusig vár, akkor a grönlandi Etahban fogja eltölteni a telet és tavasszal kezdi meg vakmerő útját. Abban az irányban nem történt még döntés, hogy léghajót vagy repülőgépet fog-e használni a kapitány. Ha léghajón indul, valószínűleg az új Goodyear 520 láb hosszú lég-hajót fogja választani. Ha viszont repülőgépet mellett döntene, abban az esetben két gépet is építtet magának. Az expedíció végső célja azoknak az ismeretlen északsarki vidékeknek kikutatása lesz, amelyek feltárására a Mc Millan-társaság indult el, amelyek földelérését azonban nem tudta végrehajtani az irrtózatos hóföregetek miatt.

Dadies Mirko manufaktúra-üzlet Pancsevo, Buzaniac. A munkások felkelésére készletet félre kell üríteni. Az üzlet és berendezése, esetleg áruval együtt igen kedvező feltételek mellett át- vagy eladó.

Markovics Vukasin dr. huga levelet írt a cetinjai ügyészségnek. Cetinjéből jelentik: A cetinjai ügyészség fogházából — mint ismeretes — titkokozás körülmények között megszökött a tizenöt évi fegyházra ítélt Markovics Sztójana, dr. Markovics Vukasiu rablóvezér huga, aki szintén tagja volt a bátyja rablóbandájának. A szökés miatt szigorú vizsgálatot rendeltek el, amelynek során több fegyőr és ügyészségi hivatalnok ellen eljárás indult, mert az a gyanu merült fel, hogy elősegítették Markovics Sztójana szökését. Markovics Sztójana, amikor tudomást szerzett a vizsgálat eredményéről, levelet írt a cetinjai ügyészséghez. Leveleiben közli, hogy szökése miatt senki sem felelős, mert egyedül Isten tette számára lehetővé, hogy elhagyhassa a fogházat. Egyben megírja azt is, hogy bátyjához, dr. Markovics Vukasinhoz menekült és jelenleg a piperszakai fensiklon tartózkodik. A levelet dr. Markovics Vukasiu is aláírta.

A pancsevői szerb négyzet közgyűlése. Pancsevőről jelentik: A „Knežica Ljubice” irodalmi négyzet közgyűlést tartott. A közgyűlésen Davidovics Obrad felkérés beszéde után a régi vezetőség tagjait ismét megválasztották.

LEGUJABB

Lemond a Bratianu-kormány

A beteg miniszterelnök levélben jelentette be lemondását a királynak

Bukarestből jelentik: Bratianu miniszterelnök betegágyából levelet intézett Ferdinand királyhoz. A levélben Bratianu bejelenti a kormány lemondását.

A keddre összehívott parla-

menti ülést nem tartják meg és a legközelebbi ülés március 1-én lesz. A községi választások végleges eredményéről ezideig még nem adtak ki hivatalos jelentést.

A Rákóczi-vár kazamatáiban van elrejtve a még hiányzó 6500 darab ezerfrankos

Detektívek utaztak Sárospatakra a rejték hely felkutatására Baloldali ellendemonstrációval fogják ellensúlyozni a kormány melletti tüntető felvonulást

Budapestről jelentik: Az ellenzéki pártok késő estig tartáskoztak a parlament keddi ülésén követendő magatartásukról. A parlamenti vizsgálóbizottság ellenzéki tagjai Várossy vezetésével a kisebbségi vélemény megszerkesztésén dolgoztak.

A szociáldemokrata parlamenti frakció ülésén Peyer Károly ismertette a politikai helyzetet és megállapította, hogy

a kormány felelőssége a frankhamisítási ügyben sokkal súlyosabb, mint gondolni lehetett volna.

A szociáldemokrata-pártnak — mondotta Peyer — ragaszkodnia kell ahhoz a követeléséhez, hogy a kormány mondjon le. Felláborodással konstatálta, hogy

a falvakban példátlan agitáció folyik egy jobboldali tüntető felvonulás érdekében.

Ha ez megtörténik — folytatta Peyer — akkor

a munkásság és a dolgozó polgárság ellendemonstrációt fog rendezni még ha az áldozatokba kerül is,

mert feltétlenül támasztani kell arra, hogy a magyar nép nem azonosítja magát a frankhamisítókkal.

Ujabb éjszakai távirat szerint hétfő este egy rendőrtisztviselő két detektív kíséretében Sárospatakra utazott és magával vitte Windischgrätz pénzszekrényének kulcsait, amelyeket eddig nem sikerült megkeríteni. A rendőrségnek biztos tudomása van arról, hogy a Rákóczi-vár kazamatáiban egy pénzszekrény van elrejtve és arra számít, hogy abban megtalálja a még hiányzó 6500 darab hamis ezerfrankost.

Hétfőn este a Berlinben tartózkodó Benoit és Doucet francia rendőrtisztviselők táviratban közölték a Budapestben nyomozó francia detektívekkel, hogy postára tették a Schulze vallomását felvett jegyzőkönyv hiteles másolatát, amely igen értékes új adatokat tartalmaz.

Collard és Royer francia kiküldöttek hétfő este felkeresték Cliphant budapesti francia követet és hosszasan tárgyalkoztak.

Tüntetés Versaillesben az új adók miatt. Párisból jelentik: A versaillesi kereskedők hétfőn nagy tüntetést rendeztek a pénzügyi javaslatokkal megszavazott új adók miatt. Az üzletek délután kettőtől négyig zárva voltak.

Kraljevbrégi pezsgő a vezető márka

Párisban felrobbant egy löporrak-tár. Párisból jelentik: A párisi katonai iskola löporraktára felrobbant. Az ott álló katona szörnyen halt.

Diákok tolvajbandája. Mezőkövesdéről jelentik: Itteni diákok tolvajbandát szerveztek és vérszerződéssel fogadtak lízúséget egymásnak. A banda tagjai kimentek a temetőbe, ott belevágtak a kriptákba és a közös edénybe csorgatott vérukkal pecsételték meg összetartásukat. Waller Sándor csipte rajta a banda egyik tagját, amint a főszolgabírótól lopott órárt értékesíteni akarta. A banda tagjait kiszéparták az iskolából és megindult ellenük a bünyvádi eljárás.

Három év után kézrekerült tolvaj. Topoláról jelentik: Farkas János topolai bognármestertől három évvel ezelőtt inasa, Bartmann János ellopta az aranyóráját, aztán megszökött. A napokban a bognármester a topolai járásbíró útján értesítést kapott Magyarországból, hogy az ott elítélt Bartmann Jánostól elvették az elloptott aranyórát és felszolgálták, hogy az órát vegye át.

Rézesapok. Bőr-, bőr-, víz- és gőz, mindentajta rézürtvények modell után, csapagyak, stb. legelősebben Brads Goldner férszekrény, jakutor és rézárugyárában szerkezhető be. Subotica. Ingatlanok 10-20.

Pierrot-bál Szentán. Szentáról jelentik: A szentán Haggibor Sportegyesület február huszonhetedikén, szombaton jótékony célú Pierrot-bált rendez.

Gyomor-, bél- és anyagcserebeteg, vér-, bőr- és idegbiások a természetes »Ferenc József« Keserővizet igen jó eredménnyel használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb elméleti irány, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegyei Napló vasárnapi példányai közt két olyan példány volt, amelyben a hetedik oldalon

Halálos operáció száz dinárért

Tiltott műtétet végzett egy petrovoszelői földműves asszony cikk a következő címváltozással jelent meg

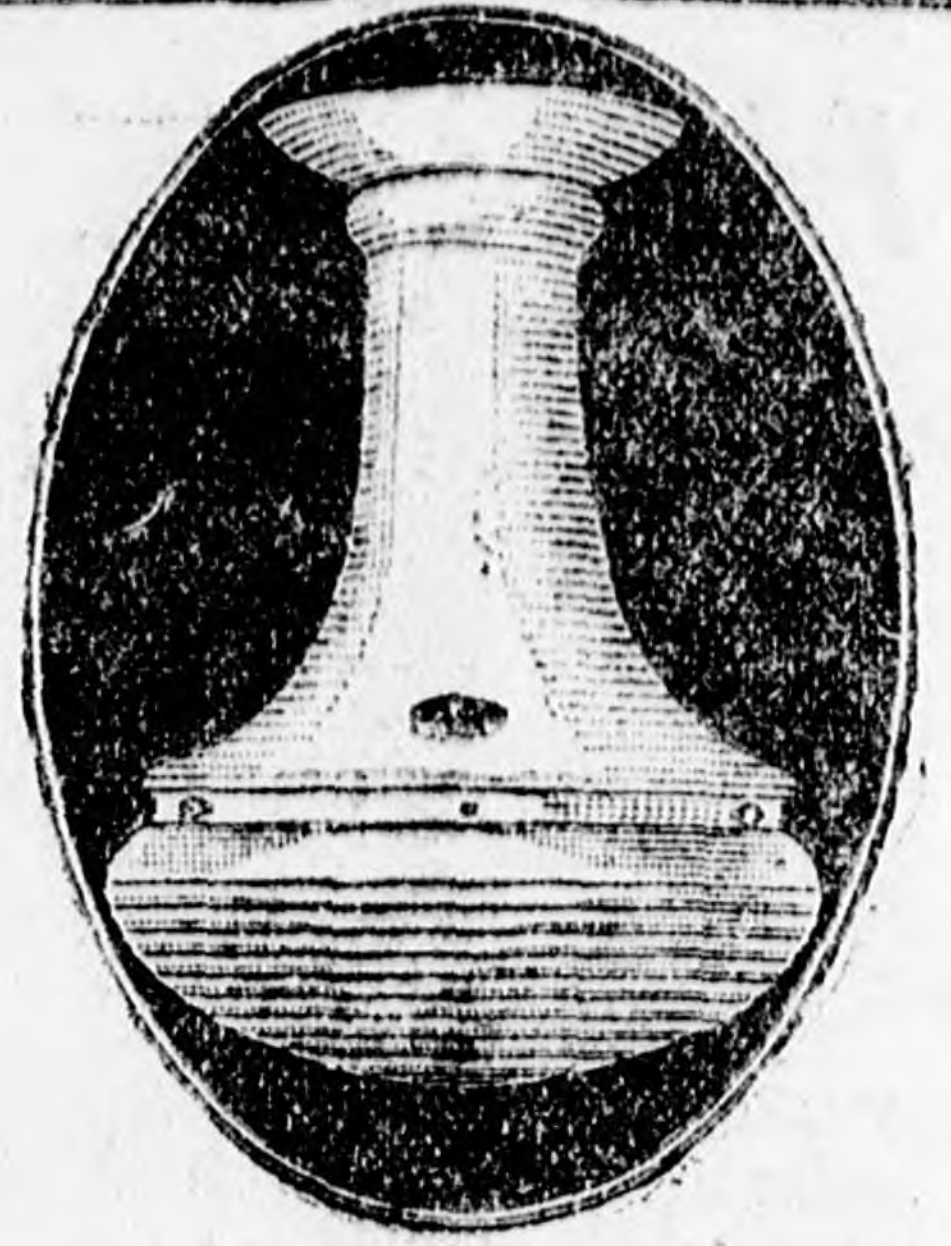
Halálos műtét ezer dinárért

Tiltott operációkat végzett egy petrovoszelői földműves asszony

Akinek bűnmélyik ilyen példány birtokába került és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak be kell szolgáltatnia,

500 dinár jutalmat

kap. Aki a Bácsmegyei Naplóra előfizet, részt vesz a márciusi sorsolásban, amelyben ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kihozatalra.

A legnagyobb előnye

az új Zeiss-tükörűvegeknek tejüvegarmatúrában, melyen hidromerorodó mattüveg zárócsészében:

Minden árnyképző szerelési rész kiküszöbölése / A világítóforrás tényleg legteljesebb kihasználása / Beható felület- és termégyvilágítás messzeterjedő oldal-szórással és a mennyezet egyidejű és közvetlen megvilágításával.

A legújabb vívmány a tükörűveg-világítás terén.

Kérje a 406. sz. ill. ismerkedést

ZEISS TÜKÖRŰVEG

jelent a

legnagyobb világítási hatást nagy árammegtakarítás mellett

kirakatok / kiállítási és elárúsító helyek / irodák / olvasótermek / műhelyek / csarnokok / éttermek részére.

Felvilágosítással szolgál a vezérképviselő:

Fernand Bove, Beograd

Knez Mihailov vasut 13/14.

KINTORNA

• • •

A borbély udvariasan megkérdezi munkájában vendégét:

— Nem éles a beretve?

— Oh, jó ember — feleli a beszappanozott arcú úr — ha most meg nem mondja, holsem tudtam volna, hogy beretve van az arcomon...

A borbély arca felragyog:

— Köszönöm, uram.

Mire a vendég befejezi a mondatot:

— Azt hittem, hogy reszelő.

*

— Egyszer öt kilométert gyalogoltam csak azért, hogy befolyógtam az ellen-ségemet.

— És gyalog jöttél vissza is?

— Nem. Hordágyon hoztak.

*

A férj a pincébe indul — szénért. Az asszony részöl:

— Rossz kulcsot vettél magadhoz.

— Dehogy rossz — feleli a férj — jól nyitja ez a — szomszéd pincét.

*

— Tudod e, mi a különbözös monogam és monoton közönség?

— Nem.

— Én sem.

*

Egyik szubotica gőzfürdőbe beült egy kabbáros hitsorsos és jegyet kért. A pénztáros magyarázza neki:

— Ha tizenkét jegyet vesz, akkor megtakarít harminc dinárt.

A vendég megalapítja a tarkóját és föprengve feleli:

— Tizenkét jegy? Tizenkét fürdő?...

Nő és ki garantálja nekem azt, hogy még tizenkét évig éni fogok?

SPORT

A futbalszövetség közgyűlése előtt

Beograd vagy Zagreb?

A jugoszláv futbalszövetség február 28-án, vasárnap tartja Zagrebban rendkívüli közgyűlését, melyen nagyjelentőségű kérdések kerülnek eldöntésre.

A közgyűlésen napirendre kerül újból a beogradi alszövetségnek az a javaslata, hogy a futbalszövetség székhelyét Zagrebból Beogradba helyezze át. Ebben a fontos kérdésben a vajdasági egyesületek általában azt az álláspontot foglalják el, hogy a Vajdaság szempontjából igen előnyös lenne, ha a szövetséget a fővárosba vinnék, mert Beograddal sokkal közvetlenebb módon tud érintkezni a bácskai és bánáti sportélet. Az alszövetségek autonómiájának kiépítése tekintetében is egységes az a vélemény, hogy az autonómia kiszélesítése csak hasznára válik az ország futball-sportjának, főként akkor, ha a bírósé-területeket is az alszövetségek hatásköré alá rendelik. A közgyűlésen ezeken a jelentős kérdéseken kívül egyéb szabálymódosításokról is szó esik, melyeket az alszövetségek tervezeteinek alapján fog a plénum keresztülvinni.

A közgyűlésen a szubotícai alszövetséget Benis Simon elnök és Pilies Ozren főtitkár fogja képviselni. A Sand meglátásából Szegedinszki Nesztor utazik le Zagrebba, aki a Sandon kívül husz más egyesület nevében fogja előterjeszteni azokat a speciális javaslatokat, melyeket a vajdasági futballélet fel- lendítése érdekében dolgoztak ki. A javaslatok között a legfontosabb, hogy az alszövetségek létesítsenek úgynevezett segélyalapot, melyből a kis egyesületek kapnák meg a szükséges támogatást, valamint, hogy a magyarországi csapatok vajdasági szereplése elé tonyosuló akadályokat a szövetség a lehető leg-sürgösebben próbálja az illetékes hatóságoknál eltüntetni. A Bácska részéről Máztes András vesz részt a közgyűlésen, aki egyúttal képviselni fog több vidéki és helybeli egyesületet is.

A rendkívüli közgyűlés elé nagy várakozással tekint az egész ország futballközvéleménye.

A magyar boxszövetség tisztikarából kibuktatták gróf Salmot. Budapestről jelentik: A magyar boxolók szövetsége vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését, mely viharos jelenetek közt zajlott le. A munkásegységek a hivatalos listával szemben ellenlistát állítottak, amelyből kihagyták a hírhedt különítményparancsnok gróf Salm nevét, akit hivatalosan az alelnöki székbe jelölték. A munkásegységek ellenlistája nagy többséggel győzött: alelnökkének Kankovszky Arturt, Balázs Aurélt, Küljay Jenőt, Tibold Károlyt és Czenez Lászlót választották meg.

Borotra és Lacoste újabb sikerei. Newyorkból jelentik: A teniszbajnokság elődöntőjében Borotra Brugnot 7:5, 4:6, 6:4 arányban, Lacosta pedig az amerikai Von Rynt 6:2, 6:1 arányban verte meg.

A budapesti elsőosztályú bajnokság állása. A vasárnapi forduló után az elsőosztályú bajnokság állása a következő: 1. FTC (33:8) 19 p. 2. MTK (35:11) 17 p. 3. NSC (17:8) 17 p. 4. Vasas (31:27) 16 p. 5. UTE (25:16) 15 p. 6. 33. FC (14:11) 14 p. 7. III. ker. TVE (26:33) 13 p. 8. KAC (34:31) 11 p. 9. BEAC (14:27) 7 p. 10. VAC (12:34) 6 p. 11. ETC (10:26) 5 p. 12. Törekvés (13:22) 4 p.

A becskerekeli Schwäbische közgyűlése. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli Schwäbische vasárnap tisztújító közgyűlést tartott, amelyen elnöknek dr. Weiterschan Józsefet, ügyvezető elnöknek Feizer Mihályt, titkárnak Reusz Ferencet, jegyzőnek Kindl Ferencet, pénztárnoknak Dudás Ádámot választották meg.

KÖZGAZDASÁG

A gabona ára lanyha

Lisztre nincs vevő, a tengeri ára nem emelkedik

A hajózás megnyitásával és a tavaszi időjárással kapcsolatban a gazdák és a gabonakereskedők a gabonáruk javulását remélték, mert arra számítottak, hogy az olcsóbb hajóúton a gabona eljut a külföldi fogyasztó piacokra és ez az itteni gabonáruk emelkedését fogja eredményezni. Arra is számítottak, hogy a tengeri árának is emelkedni kell. Az őszi tengerit már szállítani lehet, de az ára ma sem magasabb, mint a múlt év november és december havában, sőt az ár lassanként lemorzsolódik, holha a tengeri azóta a száradás folytán súlyából veszített s a mesterséges szállítás költsége is terhel az eladót.

A liszt piacon eddig még sohasem észlelhető lanyhaság uralkodik. A legjobb hazai nagy malom teljesen beszüntette üzletét, a kisebb malomok is csak redukált üzemművel dolgoznak. Lisztexport egyáltalában minosen azt a kevés lisztet pedig, amelyet a malomok redukált üzemműben előállítanak, a legnagyobb nehézségek árán lehet csak elhelyezni. A sötétfajta lisztet és korlát egyáltalában nem tudják eladni a malomok. A liszt piac lanyhaságához az is hozzájárul, hogy a nagy budapesti malomok melyek tudvalegyen amerikai spekuláció révén jutottak zavarokba, mindazonáltal tulajdonuk árát nagy lisztkészletekben és így Jugoszláviában is kínálják azokat eladóra.

Mind ezek a körülmények a malomokat és gabonakereskedőket rendkívül ter- tőzködővé teszik a vásárlásnál, amit a külföldi árak állandó ingadozása fo- koz. Ezzel szemben a termelőknek és kereskedőknek se nem lehetnek meg a leg-
legi árak és így az alacsony árak mel- lett ugyszólván alig jön létre üzlet.

A liszt- és gabonaszakmában tapasztalható nagy pangás a Vajdaság egész kereskedelmében károsan érezteti hatá- sát. A kereskedők mindenütt pánasz- kodnak, hogy alig jön be vevő fizetők- be, a nagykereskedők a falusi kereske- dőknek semmit sem tudnak eladni mert a parasztok az alacsony gabonáruk miatt és mert vevő nincs rá, gaboná- rúkat nem adják el és így még a leg- szükségesebb cikkeket sem vásárolják. A vajdasági városokban a kereskedők legnagyobb része abban bizik, hogy ta- vasszal a gabonárukat mégis meg fog indulni és ezzel kapcsolatban a kereske- delemben általában javulást remélnék.

Ahol emelkednek a házak. A lakás- törvényről, amely a lakók bizonyos ka- tegóriájára nézve megengedte a bérlé- tek felmondását, mindenki a házak ár- nak emelkedését várta. A gazdasági válság azonban az ingatlanok áralaku- sásánál is érezteti hatását, ma a városi házak 30-40 százalékkal kevesebbet érnek, mint egy félévvel ezelőtt. A házak értékesíthetőségének általános jelensége elől úgy látszik Becskerek kivétel. Mint becskerekeli tudósítónk jelenti, ott való- ságos házvásárlási láz lépett föl, aminek oka az, hogy nagyon sok lakóra nézve a felmondás jogerőssé vált s ezeknek május 1-én ki kell költözniük. A mód- sabbak úgy igyekeznek lakáshoz jutni, hogy házat, vagy legalább is házfész-
vásárolnak. Mínt hogy a tulajdonosnak joga van, ha bérelt lakásban lakik, a la- kónak felmondani, szaporodtak a felmon- dások s emelkedik a házak ára s emel- kedik azoknak a gondja, akik nem ve- hetnek se házat, se házfészket, mert — minis miből. A tisztviselők egész sorá- nak mondtak már fel Becskerekben. Hogy ezekkel mi lesz május elsején, az sötét rejtély. Ennekasötét rejtélynek elő- revetett árnyéka az a lakásbírói tár- gyalás, amely a napokban folyt le Becs- kerekben és amelyen negyven igénytő je- lentkezett egy kétszobás lakásra. Egy szerencsés halandó megkapta, de har- minckilenc lehorgasztott fejfel, remény- vesztetten távozott. És május elseje már nincs is nagyon messze.

A topolai Lloyd tiltakozó gyűlése. Bácskatorólól jelentik: A múlt héten alakult meg Topolán a kereskedők és gyárosok egyesülete. Az új egyesület vasárnap délután dr. Pletkoszics And- rás kir. közjegyző elnöke alatt tiltako- zó gyűlést tartott, amely a súlyos és egyenlőtlen adórendszer hibáival foglat- kozott. Dr. Lusztig Zoltán, az egyesület ügyésze volt az első felszólaló, aki rá- mutatott arra, hogy nemcsak az egyes országrészek közt van az adóztatás ter- ren nagy igazságtalanság, hanem ez fennál az országrészekben belül is. A Vajdaságban mindenütt súlyos az adó- teher, de legsúlyosabb a topolai járás- ban. Havas Jenő az adóhajókot kívül a vám, a posta, a telefon mizériáit teszi szóvá és azt, hogy minden járásban és minden községben más-más ünnepeken rendelnek el munkaszünetet. Kisskároly János, az ipartestület elnöke az ipar- sők esatlakozását jelentette be a Lloyd akciójához. A gyűlés határozata szerint a sérelmeket és kívánságokat memoran- dumba foglalják és a kormány tudomá- sára hozzák.

Börgyárosok kongresszusa. Beograd- ból jelentik: A jugoszláv börgyárosok Ber Zsigmond zagrebi gyáros elnöke- sével hétfőn kongresszust tartottak Beo- gradban. A kongresszuson követelték, hogy a kormány állítson fel hőipari szakiskolát, azonkívül, hogy a bőr fel- dolgozásához szükséges kémiai anyagok behozatali vámját csökkenték. Követe- léseiket memorandumba foglalták és át- nyújtották a kormánynak.

Országos vásár Pancsevön. Pan- csevőről jelentik: Vasárnap, február 28-án országos vásár lesz Pancsevön.

Megkötötték az osztrák-magyar kereskedelmi szerződést. Bécsből jelentik: Az osztrák-magyar kereske- delmi tárgyalások teljes megegyezéssel befejeződtek. A szerződésben az osz- trákok a liszt vámját 1:45 aranykoro- nában, a borét pedig 30 aranykoroná- ban állapítják meg.

A takonykóros lovak gazdáinak hártalanítása. Szomborból jelentik: A vármegyénél még a háboru előtt alap létesült a takonykórban elpusztult lovak gazdáinak hártalanítására. A belügymi- niszterium évekkal ezelőtt ezt az alapot megszüntette ugyan, azonban a megye legutóbbi közgyűlésén egy határozott, hogy az ebadoznak egy részét erre a célra fordítja. A belügyminiszterium a megyei közgyűlés határozatát nem hagyta jóvá, hanem utasította az alispáni liva- talt, hogy a gazdák hártalanításáról dol- gozzanak ki szabályrendeletet.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 22. Bu- za: 1 vagon bácskai 287.50 dinár, 2 va- gon szerémi 290 dinár. Árpac: 1 vagon bánáti 65 kilós, Szenta paritás 180 di- nár, 1 vagon bácskai, 64-65 kilós 160 dinár. Tengeri: 6½ vagon szerémi áprí- lis-májusi 130-132.50 dinár. 2 vagon bácskai ab március 5. 112 dinár. Irány- zat: lanyha.

BUTOR RÉSZLETVEZETÉSRE ATLAS D. D. BU ORGYARNÁL Novisad, Sumadjska 10. (A hálterem tul)

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyama

1926. február 22.

Zürich deviza 912.50.
Budapest deviza 1251-1257, valuta 1252-1257.
Prága deviza 59.55-60.05, valuta 59.15-60.05.
Berlin deviza 735-739 milliárd már- ka, valuta 737-739 milliárd márka.
Bécs deviza 1245-1249, valuta 1243-1249.
Trieszt deviza 43.65-43.70.

Zürich, febr. 21. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 1856, London 252675, Newyork 519 háromnyolcad, Brüsszel 298.75, Milanó 23.60, Amszterdam 268½, Berlin 123.60, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Prága 153.75, Varsó 67.50, Budapest 72.70, Bu- karest 2.25.

Beograd, febr. 21. Zárlat: Páris 204.25, London 27670, Newyork 56.80, Brüsszel 258.50, Milanó 228.60, Amszterdam 2280, Berlin 1352, Bécs 800, Szaloniki 75, Prá- ga 168.55, Budapest 79.83, Genf 1095.75, Bukarest 24.20.

Zagreb, febr. 21. Zárlat: Páris 203.22-205.22, London 276.21-277.41, New- york 56.725-57.025, Brüsszel 258.75-260.75, Amszterdam 2274-2284, Berlin 1352.60-1356.60, Bécs 799.23-803.23, Prága 168.126-169.126, Budapest 0.0795-0.0799, Zürich 1094.04-1098.08, Bu- karest 24.75-25.75.

Budapesti terménytőzsde, febr. 22. A gabonapiac irányzata nyílaskor tartott, javulásra hajló, az üzlet azonban egés- zen szűk méretek között indult, mert a malomok csak jelentéktelen tételeket vásárolnak tiszavidéki fuzából.

A tengerentúli piacokról szilárd irány- zatot és 1.75 centes buza áremelkedést jelentettek májusi határidőre, a rozs is emyivel drágult, ez azonban nyitáskor- sines befolyással a budapesti piacra.

A rozs ma is elhanyagolt cikk. Mind- össze néhány tételt ajánlanak 230.000 kornával, de kereslet nyitáskor nincs.

Csikágói gabonátőzsde, febr. 21. Buza májusra 169, buza júliusra 148.75, buza szeptemberre 142.25. Tengeri májusra 70.375, tengeri júliusra 82.75, tengeri szeptemberre 84.125. Zab májusra 42.125, zab júliusra 42.75, zab szeptem- berre 43.375. Rozs májusra 96.75, rozs júliusra 98.125, rozs szeptemberre 97.75.

Newyorki gabonátőzsde, febr. 21. Bu- za őszi vörös 197, buza őszi kemény 192. Tengeri 83.875. Liszt sp. w. cl. 750-800. Az irányzat búzáni szilárd, tet- gerinél tartott.

Rádió-műsor

Szerdán, február 24-ikén

A városok mellett szám a hullámhosszát jelenti

Bécs (590-530): D. u. 4.15: Hangver- seny. 5.50: Előadás. 8: Beethoven-est, utána esti zene.

Prága (368): D. u. 5: Hangverseny. 6.45: Előadás. 8.02: Zene-est.

Róma (425): D. u. 2.15: Zene, hírek. Este 8: Zenekari hangverseny.

Budapest (546): D. u. 9.30, d. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdaság. 4: Német mesedélután. 5.30: Szórakoztató-est. 8.30: Hegedű-hangverseny. 10: Tánc- zene.

München (493): D. u. 4.30: Gitár-ze- ne. 7: Dan Giovaanni (Opera-előadás).

Zürich (315): D. u. Koncert. 4: Tánc- zene. 8.30: Zene-est.

Daventry (1600): D. u. 4.45: Hang- verseny. 7: Tánc-zene. 9: Quartett. 9.45: Hangverseny. 10.30: VIII. Henrik elő- adása (harmadik felvonás). 11.40: Tánc- zene.

Berlin (365): D. u. 4: Színházi elő- adás. 8.50: Kamara-zene. 10.00: Modern- táncok.

Foltok a szivárványon

— Regény —

Irta: Sz. Szigethy Vilmos

18

— Feltűnik kerülni, földjük, hogy ők környékezzünk majd!

— Csak ez a dacos, keserű érzés, a sok meglopogatás tudott erőt adni az egész pályán.

— Az alispán végre hiszta magát, föltekintett szegyenkezve, mint szegény ember, aki elrontotta minden bűnét és töredelmesen várja az ítéletet. Milyen lesz az? Egészítő, vagy kegyetlen s ha szigorú is, nem igazságos egyáltalán?

— Klenóczy nem tudott vele szembenézni, föltekint s az íróasztalához lépett. Gőpöcsen turkált a homályai között, majd az ablakhoz ment s kitékintett a sötét éjszakába. Úgy beszélt, onnan:

— Nem teszek önök szemrehányást, végezne el a felkísmeretével azt, amit az anyám ellen vérezt. Ezenkívül kérdésemre azonban felelnie kell.

— Szímetét tartott, úgy folytatta.

— Ki tud még a származásomról?

— Senki.

— Klenóczy szíve hozzátette:

— Nem azért, mintha szegyenkezne az írónyelviségem miatt, hiszen ez nem titok. A szegyen csak ott kezdődik, hogy az ön vére vagyék. Ezért írta el, hogy az ön körében parasztnak nevezzenek?

— Az alispán felordított, szinte hörgöve:

— Zelig!

— Ne midulton föl, kérem, lehetőleg kerüljék a szeméremtelis feleneit. Az életem annyit sötétségem mentem keresni, hogy megszoktam s jobb ennek a pillanatnak is, ha a többihez lesz hasonlító. Tájékoztató ön születésem után az anyámat?

— Évcégig nem, aztán is csak egyszer.

— Kéri öntől valamit?

— Nem fogadott el semmit. Édes Istenem, az ön vonzalmam őszinte volt s más körülmények között...

— Kérem, nem érdekel.

— Leült az íróasztala elé, kinyitotta a könyvszékét, kivett belőle egy arc képet és sokáig nézte, míg összefutottak előtte a vonalak s az arc eltávolodott a végtelen távolságba.

— Aztán pár sort vett el egy névjegyre s a levelet maga vitte ki az íróasztalra.

— Kérem, az arat keresd föl a Rózsabokorban, illi kocsira, hogy minél előbb eljér. Ha érdeklődik, mondja, hogy lefelelek.

— Az alispán csupa fásultságban ürte végig mindezt, időnként meg se látta, mit tesz Klenóczy. Csak arra rezzent föl, hogy visszatér s a hangját hallja:

— Elmentem az ügyet.

— Az üres tekintettel nézett föl rá. Most álltak megint szemben, a vállomás óta először. Klenóczy szívet felelni a néma kérdésre:

— Melfőztségek megnyugodni. Nem derül ki semmi, nem éri az egyszerűt piszok, ön is szemtelen marad. Ezek után pedig, ha megengedi, visszavonulok.

— Az alispán csak annyit értett az egészből, hogy elmúlt a veszély, de mintha már nem törődne vele, vállai volt.

— Klenóczy némán meglátotta magát s elünnepelt a felkísmerései előtt. Bezdán nézett, nézett, erőlködésbe került, hogy utána ne rohant, aztán kiátkozva az indulatával, négyet kiáltott:

— Zoltán!

— De nem kapott rá semmi választ.

— X.

— Azon a névjegyén, amit Klenóczy küldött a megbízottjának, ennyi volt: Földön bocsánatot kérek, annak bármilyen formájában halandó vagyok belemeim!

— Akik a feildő, sőt fokozódó szenzációit lesték, nagyot néztek az affér ilyen elintézésén s előkerültek a felhívóvesztett öklök, a gúnyos mosolyok.

— Mi ez? Hípelelősködés, aztán, gyávaság?

— Az ifjabbik Beocsini báró, akiről azt sugdosták bizalmas körökben, hogy kellett újszerűtől nem által diszkvalifikált éretnéket rehabilitálni, megisztozta a monokliját, hogy meg nézzen hűvő s levegőben (előkelő módon):

— A vér csak nem tagadta meg magát, kelte pillanatokban minde kitér.

— Az öreg Beocsini meztelente a levegőben azokat az írtakat, amelyek sze-

rin a száz év előtti Beocsint a nyílt piacra hozták meg, mert csúnyán megcsalta a kúpec társát. Akkor még csak disznóbizományosok voltak.)

— Leveldi Brummer Bálint, akinek a származása legdrágább volt minden származások között (hogy az Isten őtesse az édesanyját, eltemet az még egy lány férjét, mert hát hetven éves korában is fehér selyembizományosok járt), — ez a Leveldi Brummer Bálint egész röviden adta le a véleményét.

— Paraszt!

— Utána a lányok társaságába vegyült és adomával mentotta a levegőt.

— A társaság szerette volna tinnepelni Bezdán főhadnagyot, inkább kíváncsiak voltak rá, de azt még napok múltával sem lehetett látni. Az alispán Beocsiba utazott s mikor visszatért, ezzel egyidejűleg vált közismertté, hogy a fát áthelyezték Galiciába egy drágonys ezredhez. Állítólag az apja vitte keresztül. Azért állítólag, mert a gárizon nem tudott róla, sőt sajnálták is a távozását. Egy jó kameráddal kevesebb, mi lesz velünk, ha már ilyen mértékben nyilvánul meg a hadvezetőség passzívok kedve!

— Minden hírek forrása ismét a eukrászda lett, ott tárgyalták egy ideig az eseményeket, míg elposványosodott az egész és mulmassá vált. Utok foglalták el a régi helyét, a finyasok azért épp úgy húzódtak az orruk. Klenóczy nevének említésekor, mint máskor s bizonyos fölény érzéssel verték tudomásul, hogy nincs a városban.

— Elment kibínni az igazságot! — jelentette ki nagy derűvel a közepett L. Brummer Bálint. Nem olyan tréfa dolog ám egy affér.

— Legkevésbé henteslegényekkel! — jegyezte meg az előbbinél is szélesebb derűsége kíséreté mellett Komoróczy.

— Az üres rué egy tott, mintha nem halotta volna: hirtelen lebejtolt egy szép asszonyhoz, hogy stacion valmit a fülébe, mert hát elég kellemetlen az, ha valakit elvernek a henteslegények, — mirevaló a folytonos emlegetése?

— Az élet hőmlyögött lassan tovább, meglehetősen unalmasan, mert már meztel hiányoztak a febrázó szenzációk. Az utolsó naplók Hölcz Éva volt, aki meglehetősen ugyan a társaság nyüzsgő alakjai között, de nem túlságosan sokat. Azt a bohókás szeleburdi szokását, amit neveletlenségnek is lehetett egy kis rosszakarattal tekinteni, elhagyta, a szavait óvatos válogatással fűzte egymás mellé. — azt is vélhették volna, hogy másra gondol, nem arra, amit mond.

— De már itt volt a nyár és egyre üresebb lett a város. A főverseny mintegy bezárta a szezon, őszig itt nincs élet. Az ugynevezett bírtokok tisztartói rendezettek, tisztogattak, mert nincs is szebb a szabad természetnél, ahol fölélegessé válik a fűző, megteszi egy pár garasos nagykarimátu szalmakalap és az egész nap kényelmes instálkodással felel el.

— Akinek módja van hozzá, az a nyár derekán tengeri fürdőre megy, vagy az erdői havasokban lakó atyákkal vadászik. Akinek nem engedi meg a módja az is tengeri fürdőt keres, esetleg felkutat valami idegen hangzású, igen messze eső faluskát. Ez aztán roppant előkelővé válik később, a meszeri reminiscenciák idején s annál előkelőbb, minél ismeretlenebb.

— A város erre az időre a kis embereké, a plebsé.

— A kávéházak kertében zengerá üt tanyát, a helyhez kötött aranyifuság ott szórakozik reggelig. Sokszor nem is szórakozik, csak ül és issza a savanyúvizes boroskát, mert restel huzamenni. A levegő forró, a falak okádják a lázot, az éjszaka pedig annyi titokzatos erővel köti őket egy helyhez, hogy képtelenek mezmozdulni.

— (Pályt. kör.)

Naponta friss
pörköltkávé
kapható
Sugar Manóval
Subotica, Rudićeva ul.

Előnyömdát
legújabb rajzokkal
főlszerelve
olcsón szállít
Blejer Márk
1. útjasi, Előnyömdát
Berendezési Gyára
— SENTA —

Cseh samottégia
minden méretben és
samottliszt
legolesőbb árban
Cserépkályhák
1300 D.-től felállítva kapható
Mihajlo Takač
pećar, Subotica, Agina ulica 2.
(Zeneke mögött) 185

JUGOSZLÁV
SZERB és HORVÁT
NEMZETI ZÁSZLÓK
liszta gyapjuból, színe nap és víz ellen garantált
75 cm széles 120 cm hosszú Din. 70.—
100 cm széles 150 cm hosszú Din. 100.—
110 cm széles 200 cm hosszú Din. 150.—
120 cm széles 250 cm hosszú Din. 200.—
150 cm széles 300 cm hosszú Din. 300.—
szállítunk bérmentve az összeg előre való beküldéséi vagy utánvétellel.
KLE i WINKLER SUBOTICA, Trumbićeva ul. 22
Viszonteladók kérjenek ajánlatot!

WEITZENFELD és TÁRSA
Alapítva: 1902. **Subotica** Tel. 190 és 192.
Táviratcim: Kenderipar.
Detailizlet: Városi héraldota.
Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

UTITAKARÓK
ES
LÓPÓKRÓCOK
LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI
FORRÁSA

Felhívás

Első Vojvodina Szülészeti Segélyegyesület felhívja az egyesület tagjait, hogy az egyesület átszervezése és a befizetések ellenőrzése, valamint az új törzskönyvezés miatt tagsági könyveiket haladéktalanul saját érdekükben is leg hamarabb behozni sziveskedjenek.

Kétszobás lakás butorozva vagy anélkül, esetleg üzemhelyiség, mely irodának alkalmas, azonnalra a beltéren kerestetik.

Fenti egylet korlátlan számban felvesz rendes tagokat és már most biztosítja őket, hogy a segélykifizetés egy összegben fog megtörténni.

1489

Miért volt az 1925-ös évi bécsi vásár eredményes? **Mert** Bécsben, Közép-Európa központi piacán 7000 kiállító a legdusabb választékban és legolesőbb áron ajánlta grátmányait.

Keresse fel tehát Ön is a

X. nemzetközi bécsi vásárt

1926 március 7—13.

Különlegességek: Nemzetközi automobil- és motorokékpár kiállítás „a villamosság és mezőgazdaságban.” Vadászati kiállítás. Tapszór és fogyasztási cikkek kiállítása.

Utlevél láttamozás nincs.
Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés! — Menetdíjkezdmény a jugoszláv és osztrák vasutakon és a Dunán.
Felvilágosítással és vásárigazolványokkal szolgál:

BÉCSI VÁSÁR R. T. WIEN VII.
továbbá a tiszteltbeli képviselők.

Subotica: Schenker & Co. Első Jugoszláv Szállítási R. T.

VALÓDI „LUBICH” HARMONIKÁT D. D. za Izradu Crevánai (Bélipar) Suboticán

KAPBAT A

NYILTTÉR.

20.000

dinár segélydíjat fizet és 25 din. pótdíjat szed elhalt tagjai után a „Ciril Method” temetkezési egyesület. Alapszabályok jóváhagyva. Tagokat felvesz reggel 8 óráig d. u. 4 óráig. Iroda: Burnac István kereskedő, III. kör, Bene Sudarević ul. 103. A igazgatóság.

Alapító tagok felvételnek:

- Bogić Miloš kereskedő, III. kör, Beogradski put
- Belinović István kereskedő, II. kör, Masarikova ul.
- Vetro János kereskedő, VII. kör, Cara Lazara ul. 23.
- Fejes Károly kereskedő, VI. kör, Stipe Gugića ul.
- Kuthalek Ferenc kereskedő, VI. kör, Save Tekelije ul. 62
- Szabó Ferenc kereskedő, VI. kör, Save Tekelije ul. 30
- Futó Mátyas kereskedő, VI. kör, Iliška ul. 17
- Riesz Dezső kereskedő, V. kör, 13 Novembra ul. 11.

Jótállás a biztos eredményért!!
REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.
PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Val.-Easokerek.

Viszonteladók:

- Szabotica Herzi drogeria
  - Kurtis Milos vegyeskereskedés
  - Ada Wolf Soma vegyeskereskedés
  - Arač (Torontáli) Veselinov gyógyszerár
  - Bajmok Balassa Bertalan
  - Beitinci Ebenspanger Ján vegyeskereskedés
  - Bač-Petrovoseo Kolofon Károly gyógyszerár
  - Centavir Krausz Mór vegyeskereskedés
  - Crvenka Schmachner Zoltán gyógyszerár
  - Galgony Tóth Lajos vegyeskereskedés
  - Novisad Djimović N. főlerakat
  - Kosta Živojinovic drogeria
  - Mašić gyógyszerár
  - Lukács Zsigmond drogeria
  - Nakovo (Banat) Bárany Lajos gyógyszerár
  - Szombor Fehér drogeria
  - Senta Bánty Gyula gyógyszerár
  - Glücksthal Zoltán gyógyszerár
  - Jovanovits Vojislav gyóg szerár
  - St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár
  - Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
  - Veliki-Bačkerak Kovács drogeria.
  - Vinkovci Eisenstädter Adolf vegyeskereskedés
  - Vršac Flórian G. és Flai vaskereskedés
- Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Irtásokat felelősséggel vállalunk.

AUTÓ

ALKALMI VÉTELEK

- 3 drb Studebaker, 5 üléses, 6 hengeres
- 2 drb Amilcar, 2 üléses, luxus sportkocsi
- 1 drb Opel, 14/40 HP, sport 4 üléses
- 1 drb Adler 14/40 HP, 6 üléses

Fenti kocsik mind teljesen újak, modern berendezéssel, továbbá a következő használt, de majdnem új kocsik:

- 1 drb Oakland, 5 üléses, 6 hengeres
- 1 drb Puch, 6 üléses
- 1 drb Martini teherszálló, 3 tonnás
- 1 drb Fiat Torino, 3 üléses.

Keveset használt C. Dies-motor, 10- és pótkocsi, valamint Harley Davidson Type 1925. Indian B. S. A. és egyéb ismert márkák. — Legolcsóbb árak!

O. ŽUŽEK, LJUBLJANA Tavčarjeva ul. 11.

Fő az egészség

Jó egészségben lehet csak eredményesen fizikai és szellemi munkát kifejtteni. Ha kinozza testét továbbá is erős zökneéssel, melyet okoz minden egyes lépés a kemény borsarkon. Hordjon Ön is Palma kaucsuk sarkot és talpat és hamarosan észlelni fogja, hogy milyen jótétemény a ruganyos járás. Palma kaucsuk sark és talp kétszer olyan tartós és mégis olcsóbb mint a bőr.

Eladó

nagy bácskai községhez 1 km-re fekvő 81 katasztrális hold elsőrendű

szántóföld

gyönyörű új épületekkel

Cim a kiadóban

1570

Eladó ház

Somborban

Radoszavljica ul. 5 sz. alatti házamat 440 négyzetű földdel közvetlen a megyeház mellett óhajtom eladni. Bővebbet a tulajdonos ad OREŠTIJE PAVLOV opő. beleznik Krnjeja (Bačka). 1603

Autó-tulajdonosok figyelmébe

Vulkan-garage Sombor, ajánlja most berendezett legújabb rendszerű amerikai fényezőgépet. Autókat nap alatt tetszés szerinti színben fényez. Fényez azonkívül kocsikat, butorokat, mindenféle fa- és fémárúkat, elvállal mindennemű vasszerkezetek, hajók, hidak, festését is. Tekintse meg a berendezést és kérjen árajánlatot! 1486

LEIPNIK TESTVÉREK

villany-, vízvezeték-szerelők és lakatosok

Elvállalnak minden e szakmába való új és javított munkálatokat.

RAKTÁRON TARTANAK

villamos izzókat, fűzőket, vasalókat, fürdőszobaberendezéseket és szivattyúkat. — Fát géppel olcsón vágunk. Subotica, Zrinjski trg 33. Filijala Terezijina 5.

Hivatalnok

perfekt német nyelvű gép- és gépjármű esetleg nő, március 1-én állást keresnet Vojvodina egyik nagyobb helyén lévő műszaki üzletben. Előnyben ki szerből beszél és utazásra is alkalmas. Kimértés ajánlatok „Megbízható F.” jellege alatt Schmolka hirdetőjébe Novisad, Futoški put 2. kéretnek. 1149

Tavaszi vetőhükköny

kapható minden menyiségben

Ács Géza Subotica mag- és terménykereskedő

„ORIENT”

KELETI SZÖNYEGKIÁLLITÁS ÉS SZÖNYEGNAGYKERESKEDÉS

nagy tavaszi kiállítás

Subotica, Aleksandrova (Kossuth) ul. 13

Egyenesen Porzsiából a környező Török-Tatár országokból

NAGY TETEL

eredeti, csak kézi iparilag készült keleti szőnyeg érkezett. — A dinár javulása folytán 50 százalékkal alacsonyabb áron árusítunk bármily fajta keleti szőnyeget. Ezek több száz évig eltartanak és a használatban fokozódó színpompájuk minden más kézi vagy gyári szőnyegárué messze felülmul.

Vevőink lakásába bevontatják a virágos mezőt, rétet és erdőket.

Tekintse meg szőnyegeinket. Vételkényszer nincs. Árunk minden versenyt kizárnak.

Február 17-én nyílt meg Beogradban a

Ruski Cár

vendéglő, borozó és kávéház

KITÜNŐ KISZOLGÁLÁS! ELSŐRENDÜ ITALOK és ÉTELEK! HA BEOGRADBA UTAZIK, OKVETLEN JÖJJÖN ELI

1566

Kaie illatszertár

ajánlja speciális kölnivizeit kimérve és nagyban. Viszonteladónak árendemény. Lorigan, Chipre, Ambra, Orosz, Szegfü, Gyöngyvirág, Orgona és valódi Johann Maria Farina

KORZÓ MOZI

Egész héten Paramount világrakkló: Az élet tekozló! Cecil de Mille a Tiz parancsolat rendezvények mesterműve a felvonásban. Főszereplők: Vera Reynolds Rodolfoque

LIFKA MOZI

Hétfő-szombat A nagykereskedésű szingelfilm: TARZAN II. befejező része Csütörtöktől Film National világfilm: SALLY A TROKADERO CSILLAGA Ezenkívül kézzelrajzolt INRI az emberiség története. Főszereplők: Henry Porten, Asta Nielsen, Werner Krauss

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vasnapbetűs és címszó kétarócsón számít. Legkeisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbonygított jellegű leveleket továbbítani. Kérdőkördöcsökhöz válaszbelvétel díjmentes.

NARODNI BIOSKOP

1926. február 23-24. Kedd- szerda AMIG EGY ASSZONY ELJUT ODÁIG... Elettkep 6 felvonásban Vészerpben MAHEELA ALBANI

LEVELEZÉS

Hümecle Senta. Diszkrétció mellett kérem ajánlott levélben teljes címét. G. P. Cöba. 1696

Josip Peić

Trgovacka i komisionalna agentura Subotica ideig. I. Vlaske ul. 8.

Eladó jó bacska földek, megvételekhoz tetelnék jó bacska földet, kiadó egy nagy pincekúttal, alkalmas ecotgyártásra továbbá egy előszoba, kettő szoba, konyha, összesen május 1-re belferő. Üresedésben privát állások, részvényben agilis privát munkaerők. Folyósított amortizációs törlesztéses kölcsönöket. Beiratkozások a takarékos és hitel részvényekbe. A hitelek bármije eladó vagy kiadó avagy bármint venni akar bizalommal forduljon a fenti céghez. 1615

FOGLALKOZÁS

Gépész-kovács, ki gazdóságokban lyuzamosabb iting már alkalmazva volt. Esőjőzarnitura s motoraktor kezeléséhez ért. éves konvenciósi fizetéssel azonnali belépésre felvételt. Ajánlatokat fizetési igény s eddig alkalmaztatás megjelölésével Jerkovits Mátvás úradalmán z. Novibecsi (Banat) intézendők. 1622

Cukrászsegéd Budapestben tanult. Önálló munkás, azonnali belépésre állást keres. Cím: Solti Pál Vrsac. Kralja Aleksandra ul. 28. 1613

SZEREZZE BE a legegységesebb modoll-kalapot, ALAKITASSA ÁT tavaszit-kielaplat „PARIS“ Szendi Jolanka női kalap szalonjában. Edénypiac.

Cukrászsegéd jó munkás állást keres. Leveleket Cukrász feligére a kiadóba kér. 1600

Gyógyszerész. okleveles. fuozszláv állampolgár kerestetik. Ajánlatokat curraculum vitacvál, referenciákkal a kiadóhivatal továbbít. Tartós állás felige alatt. 1483

Börkereskedésnél állást keres. Komáromi László, Staribecsi, Mija Birčani, nova 1. 1579

Ügyvédelni állást elfoglalnék nagyobb városban. Cím a kiadóban. 1503

Finom férfilitöny 750.-, raglan 800.-, gumi ökököpeny 280.-, női litlő 700.- dinár Eisler Izsónál. Barátok temploma során. 1502

Nvondászt, aki a szerb és magyar nyelvben perfect, társul keresek megfelelő tőkével nagyobb városi székelyben levő nyomdánhoz. Tőke igényben haszonrészesedőre alkalmaznám. Papirkereskedésben tapasztalással bírók előnyben. Ajánlatokat Nvondászt feligére a kiadó továbbít. 1481

Zongoristát keresek. Képzeli mulatón részére. Kézenge játékos is lehet. Kosztot adok egy emélyre vagy koszpénz. öv. Lux Mórni. Sombor. 1611

Kiutófiu azonnal felvételt. Pallas Reklam. Subotica. Paie Kulinđića ul. 4. 1598

Jó megjelenésű intelligens 26 éves nő, ki háztartás minen ágában jártas, házvezetőnél állást keres idősebb urnál vagy esetleg özvegy embernek kinek kis gyermeke van. Pusztára is elmegy. Leveleket: Miladjev könyvkereskedése Sombor. 1562

Zenekar, mely tamburából és trombitákból áll, a nyári szonra ajánkodik. Fizetemes szervezés számít. Cím: Kerekes József Zénesz. Fekete. 1594

Gimnazisták (magyar, szerb) instruatásat elvállalja egy foghallgató. Cím a kiadóban. 1600

Szerencsétlen sorsúldozott két gyermekes anyja a nyomor szélén áll, bármilyen teatlakozást vállal. Cím a Bácsmegeyi Napló Kovsadi fiókkiadóhivatalában. 1500

Házvezetőnőnek ajánkodik egy tönkreteltésű 30 éves nő, közeli vidékre. Cím: Szabady M. Dudarska ul. 8. Novisad. 1564

Faliváltónok 16 évi gyakorlatú, a detail üzletben teljesen jártas, szób. magyar, német, orosz nyelv tudással, állást keres. Szükség esetén azonnali belépésre. Megkereséseket »Sorkalutas« feligére kér a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalába. 1614

ELADÓ Modernül berendezett péküzlet és cukrászda Beograd legjobb helyén Kibárlható dolikates üzlettel is. Felvilágosítástad: M. N. Nikolić íródája Beograd Skopljanska ulica 6. szám. 1614

VÉTEL-ELADÁS

Eladó ház, azonnal beköltözhető. M. Stipe Grigica (Kálmán) ul. 43. 1586

Zongorák, pianinók, legmodernebb és legfinomabb kivitelben Prágai zongoraterében Vcl. Kálmán kiadóban. E szakmában legregibb és legolcsóbb beszerzési forrás hazánkban. Részletezésre 1699

Műziberendezés komplett, motorral és dínmóval eladó. Laping Antal, Haffeld 1516

Olcsón eladó egy 16 HP nyersolajtraktor gyártmányjáró, szántásra és különféle vontatásra alkalmas, háromvasas ekével is. 6-os esővíz morzsóval, teljesen jó karban. Bővebbetudás Gyurek kereskedő Pádina (Banat) 1595

Wiss kendermag kiadó 25 kg-tól 300 kg-ig árátalantot kérem. Szebenyi Gyula, Marosos. 1604

5-6 lóerős, 220 voltos egyenáramú motorteljes felszereléssel van a Villamos Blakertrale, O. Jek, Grand Hotel. 1605

Báimokon a fötőfen eladó vendéglő házzal együtt. Eltekldöni Merkovic vendéglősnél. 1601

Kovácsszerszám, keveset használt, elköltözés miatt rögtön eladó és mühely kiadó. Jergeski János, Pasicevo (Bačka). 1369

Chamotte-tégla és liszt Keramit tégla és lapok Gáz, turó- és tartosóvek Gyári raktár, gyári árak. Findeisen Gustavi Drug Novisad Hotel Orient épület, Telefon 439. 1306

Jól bevezetett cukrászda eladó, esetleg orbe kiadó. Cím a kiadóba. 1404

Egyharmad rész naprika-és hengeralmot önkéntes árverésen elad. Kovács Mihály tulajdos 1926 február 28-án, Kupusina Hozzá lakó az egybe vagy külön árvereztető. 1517

Eladó egy eredeti Singer centrál, sima cipészgép. Megtekinthető Grünfeld cipőüzletben, Trg. C. i Metod 7. 1421

Figyelem! Kereskedők! Legjobb sombori turót szállit M. Cirilov, Sombor. 1305

Bicikli, teljesen jó karban, ugyanott irodaaszul eladó. Cím a kiadóban. 1541

Autó, Japánban levő, teljesen üzemképes 5 tonnas Stoever teherautó v gumikkal felszerelt olcsón eladó, cetera elcsorénim használó luxusautóért. Tóth Korzosi Péter, Senta. 1384

Maisai vasuti felulláronál, közvetlenül sombori vasut mellett, VIII. kör, Jazovska ul. 37. számú ház es hozzá tartozó 1 lánce kerttel eladó. 1331

Közel tarott 1232 PAPANLAK csak kerék nélküli legújatnyosabb szállit minden irányisegben ALADAR SIGHERMANN Industrie Jorgana Start-Becej (Bačka) Kérjen mintaküldeményt A megnem feletit visszaveszem

Teljes illatszertaru üzletberendezés intanyosan eladó. Karadzeva ul. (Báránykör) 7. 1319

TÉGIA, első- és másodrendű, valamint faszár, kut- és olajos-tégla VI-DÉKRE minden mennyiségben legújatnyosabban szállit. Marvázanyu gyártótelepén Gled Bernát téglaváros, Subotica. Ugyanott köbméter- vagy vasastégla legolcsóbban kapható. 1306

Schlager-féle BÖRÖNDÖK és BÖKARUK a legújat. Megrendőlésekre javitásokat elfogadok SUBOTICA Aleksandrova ulica 1. 1516

BÁMELATOS OLCSON ELADÓ: Arany, ezüst, szebörök, férfi, női gyűrűk, aranyláncok, elkarottatárak, raglánkabátok, utazóbundák, nőingek, nyári takarók, vászonkézimunkák, cirilbetűs írógépek, különféle illatszerek, Kölni, Champon, Bayrum, parfümök, Sultana kávé, finom rezavó két szeműves ui müccal és szeliszkekennyel. Nagyobb mennyiségű finom svajciuszövet, férfi és női raglánoknak, egy 4-es és egy 3-as Weighni-kassza, P. Kiss a fészveleli intézet Subotica, VI. krug, Trubiceva ulica br. 11. Csikopiac. 1612

Eladó 8 HP Hoifer Schranz gépjózarmitura 8 éves, kifutó állapotban. Elveblés: Valenta és Petric, Pajina, (Banat). 1596

Féltáron vásárolhat üzletáthelyezés miatt kész férfi-, női- és gyermekruhákat, borkabátokat, gumiköpenyeket. Ötöny raglan, férfi vagy női félkabát 550 dinárért, gyermekruha, köpeny vagy félkabát 350 dinár. Borkabát 900 dinár. Esőkabát 300 dinár, míg a készlet tart. Vidékre intanyvétel, meg nem feletés esetén a pénzt visszaadom. Régi helyiség fötér, új helyiség februártól kezdve Gyümölcs-piac, Földes Sámu. 96

Megvétele keresek jó karban levő használt biciklit. Cím a kiadóban. 1593

KÜLÖNFÉLE

Keresek 2-3 szobás üres lakást mellékheleységekkel. Ajánlatokat kérem a kiadóhivatalba küldeni. 1513

Széken hutorozott kétalakos utcai szoba külön belárással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1678

Szafmakazalozók szalmazótengelyű tőrekazótengelyű szobályozók, székbenzat MAV tokomokhoz készit. Intanyos áron Lajos Lajos gépműhely Kula. 1482

3-4 szobás lakást keresek házzatartozó mellékheleységekkel a központban, vagy a központ közelében. Ajánlatokat ár megjelöléssel Schenker & Co. Subotica Jakovljevic speditör részére. Kérek. 1458

Ineco-Rapid valódi angol haifestéket használón. Az angolok pedánsok, azért ajánlom önnek is! Kapható drogériákban vagy illatszertárakban vagy Kummerkramerul, Sombor. 1612

Keresek, 4-es vagy 5-ös billenő ekét mely szántáshoz, 20 HP-eket. Mija Mikó, Banatski-Arendjelnye. 1610

Azonnal kiadó vendéglő és tekepálya, továbbá egy sarok üzlethelyiség, esetleg a ház kiadó. Ugyanott egy csinos federes kocsi kiadó, II. Oslobodjenje 18, Subotica. 1597

Különbéiáratu hutorozott szoba konyhasználattal kiadó. Ciska ul. 61. 1516

Ortopéd cipőket készit ferde növényű, rövid vagy érzékeny lábakra. Szakorvosok által elismerve. Klein Jenő, Subotica, Pasiceva ul. 7. Ugyanott saját készítésű kimaradt cipők szint árban kaphatók. 1535

Borbélyok ügyelmébe! Legújatnyosabb köszörlök Aleksandar Grubani műköszerés Subotica, Rudicevo ul. 4. 912

Large advertisement for Subotica Villamos Vasut és Világítási RT. featuring a large '508' and 'Telefonszám' text. The ad promotes a wide selection of goods and services available at the company's location on Kostina ulica 1.

75 dinárért 1 kilogram kiváló finom teasü'eményt kap a STEINER cukrászdában, Subotica. Telefon 206.